CUMARTESİ
18 KÂNUNUŞANİ 1930
4 üncü sene, No 1414
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt mebusu MAHMUT

BUGÜN

2 inci sahifede :
1— Italyada yeni bir mesele
2— Dünkü maçlar
3— Son haberler
3 üncü sahifede :
1— Memleketimizde şampanya yapılacak
2— İstanbul cuma günleri nasıl eğleniyor
3— Büyük babasını öldürme
4 üncü sahifede :
1— Felek, Haftanın yazısı
2— Hikâye
3— Roman
5 inci sahifede :
1— Memleket haberleri

Yabancı gözüyle

Yeni Türkiye, yabancı gözüyle nasıl görülüyor?

Bütün dünya ile siyasî ve iktısadî münasebetlerde bulunuyoruz. Siyaset ve iktısat noktai nazarından Türkiye'nin beynelmilel muvazenede mühim bir mevkii vardır. Onun için haricî alemin bizim için ne düşündüğünü bilmek lâzımdır. Şüphesiz, hainane maksatlarla Türkiye'nin umumî vazıyetini fena göstermek istiyenlerin bilgileri ve düşünceleri mevzuumuzun haricindedir. Hiç bir tesir altında kalmıyan, yalnız kendi görgülerine, kendi tetkiklerine [illegible] eden bitaraf şahit görüş[illegible] kıymeti vardır. Bu gibi şahıslar az değildir. Eğer bu görüşlerinde yanılıyorlarsa fikirlerini tashih etmek, gördükleri doğru ise hastalığı tedavi etmek o vakit hepimiz için millî bir vazife olur.

İtiraf etmeli ki, bir ecnebi için memleketimiz hakkında esaslı tetkikat yapmak ve bu tetkikata istinaden hüküm vermek çok güç bir meseledir. Her ecnebi Türkiye'deki tetkiklerin de bir birine zıt üç fikir ceryanile karşılaşıyor.

A — Hakikî memleket çocuk[illegible]...

B — Ecnebiler...

C — Türk tebaası gayri [illegible]ürk anasır..

Bu memleketin tarihini, siyasî ananalarını, birbiriyle çarpışan menfaatları çok eyi bilmiyen ecnebiler mutlaka yanlış istikametlere saparlar, menfî hükümlere saplanır kalırlar. Bunun başlıca sebebi hakikî Türk çocuklarının propaganda cephesinde çok zaif bulunmaları, diğerlerinin de tahrikâtta çok mahir olmalarıdır. Bizim burada propagandadan kastettiğimiz mana, hakikatı olduğu gibi bildirmek, ona herkesi inandırmaktır.

Şurası muhakkak ki, tetkikatçı her ecnebi, Türkiye'nin siyasî vaziyetini, beynelmilel münasebetlerdeki siyasî mevkiini çok kuvvetli görüyor. Bu, cümhuriyetin takip ettiği akılâne ve dürüst siyasetin tabiî neticesidir. Ecnebilere göre en zayıf cephemiz, iktısadî vaziyetimizdir. Bilhassa iktısadî müvazenemizdeki açıktır. Bu açık, kambiyoya tesir ediyor, millî paramızı düşürüyor, halkın iştira kabiliyetini azaltıyor, nihayet memlekette umumî bir hayat pahalılığı vücude getiriyor. İtiraf etmeli ki, bu bir hakikattır. Ve bu acı hakikat, zaman ile memleketin umumî hayatı ve hattâ siyasî itibarı üzerinde daha ziyade müessir olabilir.

Bir memleketin bünyesini saran hastalık eğer tedavi kabul etmiyorsa korkunçtur. Türkiye'nin iktısadî vaziyetinde teşhis olunan maraz, böyle tehlikeli değildir.

Kolaylıkla tedavi edilir bir şeydir. İktısat noktasından memleketimizin aleyhinde menfî hüküm veren ecnebiler de itiraf ediyorlar ki, Türkiye'nin iktısadî açığı, kapanmaz bir yara değildir. Memlekette henüz el deymemiş tabiî servetler ve halkın kabiliyeti; yalnız bu açığı kapamak değil: istihsal cephesinde gösterilecek faaliyetlerle az zaman içinde muvazeneyi memleket lehine çevirmeğe ble müsaittir. Bu gibi meselelerde en müşkül şey, marazı teşhis etmektir. Yarayı gördükten, bu yarayı iktısat kanunlarından mülhem teknik usullerle tedaviye karar verdikten sonra endişeye mahal kalmaz. İşte, bütün milletin müzaheretine istinaden hükûmetin giriştiği yeni mücadele, bu hakikatın tamamen anlaşıldığını gösteriyor. Bu mücadelede alınacak tedbir ve kararların ehemmiyetini, isabetini ecnebiler daha eyi takdir ederler. Çünkü her memleket, aşağı yukarı bu tecrübeyi geçirmiştir.

Lehimize olarak şunu da kaydedelim ki, biz hastalığı teşhiste, hareket ve faaliyete geçmekte çok geç kalmış değiliz. Bilâkis birçok memleketlerin düştüğü şiddetli buhranların önüne geçmiş bulunuyoruz. Eğer kararlarımızı tatbikte, yeni mücadeleyi idarede de kabiliyetimizi gösterirsek alınacak neticelerin tesiri yalnız memleketin iktısadî simasını değiştirmek ve halka refah vermekle kalmıyacak, siyasî itibarımızı da bir kat daha yükseltecektir.

Siirt Meb'su
MAHMUT

Iktısat cemiyeti faaliyet sahasını tevsi ediyor

DÜN VATANDAŞLARIMIZ YERLİ MALLARI ETRAFINDA TENVİR EDİLDİLER

Yerli malları teşhir gününün ikincisi çok hararetli olmuştur

Dün teşhir edilen yerli mallarımız

Dün millî iktısat ve tasarruf cemiyetinin yerli malları teşhir gününün ikincisi idi. Dünkü toplanış erkek vatandaşlara tahsis edlmişti. Fakat bir çok hanımlar da iştirak ediyordu. Konferans salonu tam manasile dolu idi.

Dün Darülfünun konferans salonunda toplanan vatandaşlar yerli malları için memlekette dulan millî heyecanı gösteren parlak bir tezahurda bulunuyorlardemekti.

Yerli maları kullanmak için salonun kubbesini çınlatan alkışlar arasında kalben herkes bu uğurda ahtediyordu. Bu haraketin memleketin her tarafında yerleşeceğinden hiç kimsenin zerre kadar şüphesi kalmamıştır. Dün konferans salonuna toplanan bütün vatandaşlar içtimadan sonra ayni emniyetle salonu terkediyorlardı.

2 BUÇUKTA İÇTİMA

Dünkü toplanış tam saat 2,30 da millî sanayi birliği kâtibi umumisi Nazmi Nuri Bey tarafından açıldı. Nazmi Bey gösterilecek film hakkında izahat verdi.

Bundan sonra yerli bir kundura fabrikası kunduralarının nasıl hazırlandığını ve imal ettiğini gösteren bir film iraesine başlandı. Yerli kunduraların elektrikli makinalarla nasıl yapıldığını görenler bunun bizim memleketimizde yapıldığına hayret ediyorlar ve takdirlerini de izhardan geri kalmıyorlardı.

Film alkışlar arasnıda bitti ve kürsüye Darülfünun ihsaiyat müderrisi Zühtü Bey çıkarak bir hitabe irat etti.

ZÜHTÜ B. İN HİTABESİ

Zühtü B. ezcümlededi ki:

"— Aziz vatandaşlar; yerli mallar bana neler söylüyorlar bilirmisiniz? Kadın, erkek, çocuk, alim, cahil, fakir zengin bütün Türkleri hatırlarım.Bu malların bütün dünyaya yayıldığını görür, kuş bakışı vatanıma bakar ve rahat ederim. İşte bu benim hayalim, alemimdir. Bütün hayatımda emelim bu olmuştur.

İktısatçı cepheme avdet ediyorum. Yerli mal yemek içinde ham maddesi yerli olan ve ura da işlenen malı demektir. Bazan bunun birincisi eksik olur, fakat o da yerlidir.

İKTISADÎ TÜRKİYE

Zühtü Bey bundan sonra halkın ve fabrikatörlerin ruhlarını ve düşüncelerini tahlil ettikten sonra:

— Vatandaş. Türkiyenin mukadder olan iktısadî temelleri bu suretle kurulacaktır.

Sanayi!.

Türkiye artık başkalarına yalnız mevaddı iptidaye yetiştiren bir tarla olmaktan çıkarak ileri giden bir sanayi memleketi olacaktır.

CEVDET KERİM B. İN HİTABESİ

Zühtü Beyin alkışlarla biten nutkundan sonra C. H. F. vilâyet meclisi azasından Cevdet Kerim Bey kürsüye çıkarak sık sık alkışlarla kesilen heyecanlı bir nutuk irat etti. Cevdet Kerim Bey ezcümle dedi ki:

"— Toplanışımızın gayesini hülâsa etmek lâzım gelirse: Tasarrufla ve tutumlu olarak yaşamağa ahdü peymandır.

Gökten aldığı ilhamla üzerinde ay yıldız taşıyan bayrağı arkasındagiden ecdadımız bir çok tacü tahtları yıktı ve cihana namını saldı.

Yerli mallar hazırlanırken

Fakat onun başına geçmiş olan hesapsız serdarlar ve tacidarlar zevku sefa içinde yüzerken ve uyurken 18 inci asrın sonuna doğru garpta sanayi hayatı doğdu. Bu sanayiin yarattığı malları sürmek için böyle sanayiin olmadığı yeri bulmaklâzımdı.Maalesef buna Türkiye en iyi bir zemin oldu.,,

İSTİKRAZLARIN YÜKÜ

Cevdet Kerim Bey hariçten yapılan istikrazlardan Osmanlı hükûmetinin yaptığı 500milyon altın liralık istikrazının yükünü nasıl omuzlarımıza yüklettiğini kaydettikten sonra dedi ki:

— Hayır arkadaşlar; bu memleket artık Avrupaya mevadı iptidaye yetiştiren bir tarla olmıyacakır. Bu memleket atil ve afyonkeş insanlar vaziyetinde kalmıyacaktır.

Biz tasarrufa yukardan değil fertten başlayacağız. Belki iktısadî kaidelerin haricine çıkacağız fakat muvaffak olacağız.

BU ÇATININ ALTINDA

Efendiler bu çatının altı kara ve el'm günlerde de böyle bir içtimaa sahne olmuştu. O içtimam mesut neticesini elde ettiğimiz istiklâl ile gördük. Bu içtimam da çok mesut neticesini yakında göreceğimizden emin olmalıyız.,,

SERGİ GEZİLDİ

Bundan sonra halk hazırlanan yerli mallar sergisini gezmiş ve yerli malların nefasetini yakından görmüştür. Sergiye milî fabrikaların hepsi iştirak etmiştir.

İbrahim Tali Bey

Birinci umumî müfettiş İbrahim Tâli B. dün kendisile görüşen bir muharririmize Pazartesi günü Mardin tarikile Diyarbekire gideceğini söylemiştir.

Rus-Afgan münasebatı

Moskovadan bildiriliyor: — Rus Afgan dostluk muhadesi için müzakerata başlanmıştır. İki haftaya kadar protokolun Kâbilde imza edilmesi muhtemeldir.

Afganistanın Moskova sefaretine tayin edilenNadir hanın karderi Moskovaya vasıl olmuştur. İki hükûmet arasında eski münasebat yeniden tessüs etmiştir

Bir Rus zırhlısı limanımızdan geçti

Rus Baltık donanmasına mensup Parişkaya Kemüna isminde ki büyük zırhlı dün sabah saat dokuz buçukta Marmaradan gelmiş ve Karadenize gitmiştir. Zırhlı Selimiye önüne gelince toplar atarak şehri selâmlamış ve durmadan yoluna devam etmiştir.

Parişkaya Kemüna iki ay evvel seyyahata çıkmış, Fransız sahillerine ve en son Napoliye uğrayarak İstanbula gelmiştir. Doğruca Sivastoipola gidecektir.

Yol parası 10 lira

Tarık bedeli nakdisi bu sene tezyit edilmiyecektir. Vilâyet yeni bütçesinde tarik bedelini geçen sene olduğu gbi bu sene de 10 lira olmak üzre tespit etmiştir.

Devlet demir yolları

Türkiyede seyahat ücretleri mutedildir

Altı ay sonra Adanada şimendifer konferansı toplanacaktır

Şehrimizde toplanmış olan şimendiferciler konferansına riyaset eden Devlet demiryolları işletme umumî reisi Vasfi Bey dün akşam Ankaraya hareket etmiştir.

Vasfi Bey bir muharririmize demiştir ki:

— ' Konferansta bir hattan diğer hatlara geçen vagonlar hakkında yapılacak muamele ve bekleme müddetine göre alınacak ücret tarifesi tesbit edilmiş ve memleketimizdeki şimendifer idarelerini alâkadar eden muhtelif mesail görüşülmüştür. Bundan sonraki konferans altı ay sonra Adanada toplanacaktır. Devlet demiryollarında seyahat ücretleri, ecnebî memleketlerine nisbetle çok mütedildir.

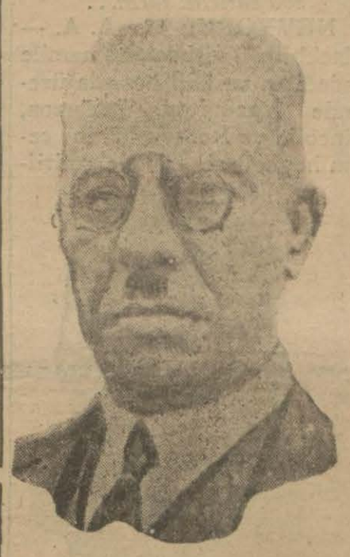

Vasfi Bey

Bu hususta tadilât icrası mevzubahs değildir. İşletme [illegible] işleri tabiî bir haldedir."

Resimli Ay

Nebizade Hamdi B.in bir tavzihi

Muhterem Müdür Beyefendi:

Milliyet'*in dünkü nushasında* Resimli Ay *davasına ismimin de karışmış olduğunu pek büyük bir teessür ve iztirapla gördüm.* Resimli Ay'*ın imtiyazını bir sene evel devretmiştim, o zamandanberi bu mecmua ile maddî ve manevî hiçbir alâkam yoktur. Hakikatın tezahür edeceği şüphesiz isede beni tanıyanların hakkımda bu hususta bir an için olsun tereddüte düşmelerine gönlüm razı olmadığından bu tavzihin neşrine lütfen müsaadenizi hürmetle rica ederim Efendim.*

NEBİZADE HAMDİ

Düyunu umumiye komiserliği

Düyunu umumiye komiserliğine Maliye müşteşarı Ali Riza Beyin tayini mevzubahs olmaktadır. Ali Riza Bey Düyunu umumiye komiserliğine nakledildikten sonra müsteşarlığa Muhasebei umumîye umum müdürü Faik Beyin getirilmesi muhtemeldir.

Dünkü maç

Fener: 5

Beşiktaş: 0

(Tafsilât 2 sahifemizdedir)

Gazi ve inkılâp

Yazan: Siirt Mebusu Mahmut

— 55 —

Mecliste müzakereler: Bursa halkı niçin mukavemet etmedi?

burada olsun. Bugün Bursanın felâketini ilân için asılan siyahın önünde, o elîm haberi işiten nkaralılar, erkeği, çoluk çocukları Büyük Millet Meclisinin karşısına gelmeli idiler. Bize, ne duruyorsunuz, hayatımız, malımız, çocuğumuz vatan uğrunda ölmeğe hazırdır, demeli idiler.

Herkes kendi keyfinde, bastonu salıyarak yürüyor! Şimdi yapılacak iş nedir? Biz burada "teksir ve teshili izdivaç" hakkında takrirler veriyoruz. Bunun münasebeti yok.. Millet Meclisinin gayesi, makamı muallâyı Hilâfeti kurtarmak! İstanbulu kurtarmak, ondan sonra da ğılıp Padişahımız Halifeye eskisi gibi tebaiyet etmektir.Meclisi mebusanımız artık orada açılır Faidesiz şeylerle vakit geçirmiyelim. Müftü ve hoca efendilerden zinüfuz olanları memleketin her tarfına vazü nasihat için dağıtalım, gönderelim...,,

Mecliste, ayni haleti ruhiyede bulunan,mücadelenin gayelerini ayni şekilde anlıyan başka hoca efendiler de vardı.

Mustafa Lûtfü hocanın haksızlığı, yalnız istinat ettiği esaslarda değildi. Sözlerindeki sakatlık, nihayet bir seviye ve zihniyet meselesidir. Ancak Ankaraya ve Ankaralılara karşı ifadeleri hiç bir suretle kendisini mâzur gösteremez. Ankara halkının, ta ilk gündenberi Gaziyi ve Büyük Millet Meclisini nasıl yüksek bir muhabbet ve feragat ile karşıladığını, bu Efendi nasıl bilmiyordu?

Netekim onu takip edencelsede Reisi sani Meclise şu ifadatta bulunmuştu:

"— Efendim, bir noktayı tashih etmek isterim.Mustafa Lût Bey arkadaşımız Ankaralı rüfekamıza biraz serzenişte bulundular. Şurasını hem kendilerine, hem de sfair rüfekaya arzetmek isterim ki, Meclisin şu annıda Ankara meb'usları iane toplamak, başak tedbirler ittihaz etmek üzre belediye dairesinde toplanmış bulunuyorlar. Bu içtima üç gündür devam ediyor. Hattâ içlerinden Beypazarlı Hilmi Bey, Beypazarına gidip orada mühim bir kuvvet toplamakla meşguldür. (Allah razı olsun sesleri. . .)

Mustafa Lûtfi Efendi bu iz[illegible]hat üzerine sözünü geriye [illegible]mıştı.

* * *

Kürsüye gelen meb'uslar,h[illegible] ayni mevzuda söz söylüyorlar[illegible]met etmediğini, niçin mukavemet etmediğini, oradaki v[illegible] ve kumandanın yanlış hareket ettiğini tekrar ediyor ve Meclisin asabiyet havasını tahrik [illegible]diyorlardı. Bu celsede, Ga[illegible] Paşa da bulunuyordu. Gazi P[illegible] Hazretleri, yanında Miralay [illegible]niformasını aşıyan bir asker[illegible] meb'us ile beraber ön sırada [illegible]uruyorlardı. Bu zat, Erkân[illegible] harbiye reisi İsmet Bey (İsm[illegible] Paşa) idi. Erkânı harbiye re[illegible]si İsmet Bey (Paşa), söz ist[illegible]mişti. Herkes, Miralay İsme[illegible] Beyin ne söyliyeceğini merak ediyordu. İsmet Bey, Meclis[illegible] ilk defa olarak kürsüye çıkacak[illegible]tı. Müşkül bir mevzuu ne kend[illegible]sinin, ne de hükûmetin mes'u[illegible] ve alâkadar olmadığı bir fel[illegible]keti tabiî haklı gösterecek s[illegible]bepler bulacaktı. Acaba hisl[illegible]rin galeyana geldiği bir an[illegible] mantığın hükmü olacak mı id[illegible]

Tam bu sırada arka sıralar[illegible]dan bir ses işitildi:

" — Reis Beyfendi! Benden[illegible] Bursada idim. Vaziyet hakkı[illegible]da bazı malûmat vermek iste[illegible]rim. İmkân varsa sözü bend[illegible]nize veriniz!,,

Bunu söyliyen, Sarohan me[illegible]busu Mahmut Celâl Bey i[illegible] (İş bankası müdiri umumisi[illegible]

Nizamname mucibince He[illegible]yeti vekile azası, söz sırasın[illegible] bakmaksızın istediği zaman kürsüye gelebilirdi. İsmet Be[illegible] söz istemişti. Mahmut Celâ[illegible] Beyin bu teklifi üzerine Rei[illegible] Miralay İsmet Beye sordu:

"— İsmet Beyfendi! Celâ[illegible] Bey, Bu[illegible]a hakkında bazı ma[illegible]lûmat vermek istiyorlar. Mu[illegible]vafakat ederseniz sözü kendile[illegible]rine te:kedelim!,,

Erkânı haribye reisi İsme[illegible] Bey — Peki iyi efendim.

Bunun üzerine Celâl Be[illegible] Kürsüye geldi, beyanatına baş[illegible]ladı:

(Devamı var.)

20 Bin liranın tahsili işi

Mahmut Muhtar pasanın vekilleri temyize müracaat etmisler

Seyrisefain idaresi, Mahmut Muhtar Paşanın mahkûmiyetile neticelenen davada idarenin hukukunu müdafaa eden vekilleri Emin Alî, Hüsameddin ve Münip Beylere ikişer bin lira ikramiye itâsına karar vermiştir.

Diğer taraftan Mahmut Muhtar Paşanın vekilleri, Paşanın tediyeye mahkûm olduğu 20 bin liranın altın olarak talep edilmesine, 1333 tarihli meşkûkât kanunu mucibince itiraz ederek bu hususta Temyiz mahkemesine müracaat etmişler. Bu vekiller, Mahmut Muhtar Paşanın şimdiki raiç akçe olan Türk evrakî nakdiyesi ile borçunu ödemesi lâzımgeldiği iddiasındadırler.

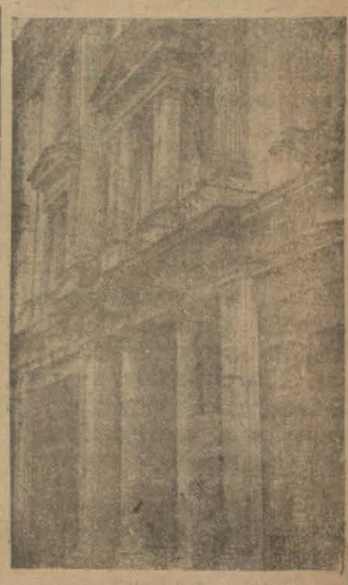

Muhtar Pş. nın emlâkinden

HARİÇTEN ALDIĞIMIZ HABERLER

Yeni bir mesele

Italyada nüfus artmıyor eksiliyor

Son istatistiklere göre doğan lar ölenlere nisbetle azdır

İtalyan gazeteleri nüfusu azalan bir milletin başkasının toprağına göz dikemiyeceğini yazıyorlar

İtalyan köylülerinden bir grup

Romadan yazılıyor: — İtalyanın nüfusu seneden seneye pek ehemmiyetli bir surette arttığından çok bahsedilmiştir. 929 senesi geçti. Bu geçen bir sene zarfında İtalyanın umumî nüfusunda acaba tezayüt mü, tenakus mu vardır?.... Bunu bize son neşridilen istatistikler gösterecektir. İtalyada nüfusun tezayüt değil hissedilir bir derecede azaldığı bu meseleyi tetkik eden pek ciddî bazi ihtisas sahipleri tarafından ortaya konmuştur. Mamafi bazi İtalyan gazeteleri bu iddialara cevap vermemiş değildir. Hiçbir zaman doğan çocukların adedinde geçen senelere nisbetle bir eksiklik varsa bunun istikbal için bir tehlike teşkil edecek mahiyette olmadığını söylüyorlar. Fakat bizzat M. Mussolini bundan iki sene evel vaki olan mühim bazı beyanatında istikbal için İtalyaya her şeyden evel nüfus lâzım olduğunu söylemişti. Son neşridilen rakların miktarı 928 senesinin onbir ayı zarfında doğan çocukların mikdari 926 senesinin ilk onbir ayı zarfında doğan çocuklardan 29 bin 460 eksiktir. *Popolo di Roma* gazetesi bu rakamlardan bahsederken eğer on sene böyle giderse İtalyada doğun miktarı Fransanınkinden aşağı olmasa da onun müsavi olacaktır. Bu gazete nüfusun artacağı hakkında fazla nikbin olmağa mahal bulunmadığını söylüyor. Gazetenin fikrince bütün Garp memleketlerinde olduğu gibi İtalyada da doğumu azaltan amiller hep şehir hayatının icabatıdır. İtalyanın büyük şehirlerindeki nüfus hakında neşredilen istatistikler manalıdır. Bazi şehirlerde doğanlarla ölenler arasındaki aylık fark binde üçtür. Yani her ay bin kişide üç kişi fazla olarak ölüyor. Bazi şehirlerde de bu fark gene doğanların âleyhine olarak daha çok artıyor. Bir çok rakam zikretmekte faida varsa da herhalde bir gazete sütununda bunun için fazla yer yoktur. Malûm olan bir hakikat varsa o da resmî istatistiklerin gösterdiği bu farkların doğru olmasıdır. Florence gibi kalabalık bir merkezde son teşrinisani zarfında 354 çocuk doğmuş, 345 kişi ölmüştür. Fark meydanda değil mi?... Bu rakamları zikreden İtalya gazetesi büyük şehirlerin nüfusun artmasında mâni olan ve büyük bir rol oynaya dıklarını ispat etmek istiyor.

Bu vaziyete teessüf eden *Popolo di Roma* acı acı diyor ki:

"Her tarafta göze çarpan şey yalnız tevellüdatın hiçbir suretle artmadığı değil, ayni zamanda doğanlarla ölenler arasında müsavat ta bulunmadığıdır. Ölenler, doğanların miktarını tecavüz ediyor. Böylelikle İtalyan ırkının ölümüne mi şahit olacağız?... Kur'a sınıfının âzaldığını mı göreceğiz?... Garp medeniyetinin bu intiharına mukavemet edebilecek miyiz?... Faşistlik bu cereyana karşı gelecek mi?..."

Bu gazete şu suallerine devam ederek neticede İtalyanın âkim sanayicilik yoluna gidecek yerde çifti kalarak velût bir millet olmasını tavsiye ediyor.

Popolo di Roma'nın bu makalesi İtalyan efkârı umumiyesine hitap ile yakın bir tehlikenin manzarası karşısında memleketini ikaz etmek istiyor. Bu makale diğer gazeteler tarafından da iktibas edildi. Bu makalenin sonunda bir cümle bilhassa nazarı dikkati celbediyor:

"Ölenlerin adedi doğanların miktarını tecavüz eden bir millet başkalarının toprağına muhtaç değildir."

M. Mussolini'nin 928 Eylül nüshasında Gerarchiya mecmuasında neşrettiği makale o zaman pek ziyade nazarı dikkati celbetmiştir. O zaman bizzat başvekil nüfus meselesi hakkında vatandaşlarını intibaha davet ediyordu. Şimdi Romanın mühim bir gazetesinde neşredilen bu rakamlar ve acı acı teessüfler nüfus meselesine burada verilen ehemmiyeti gösteriyor...

İtalyada bu suretle köylülerin yerlerinde kalarak çocuk yetiştirmeleri için bir cereyan başlamış oluyor. Neşriyatından bahsettiğimiz gazete İtalyanın Fransız hududuna yakın olan yerlerinde bulunan halkın müvakkat olsun, daimî olsun orada kalmak üzre Fransaya hicret etmelerine rağmen bu tesirden daha az mütessir olmuşlardır. Meselâ Coni, Aoste, ve Turin in hudut demek olan dağlık havalisinde tevelledüt çoktur. *Popolo* gazetesi İtalyanın nüfusu âzalmasında bir takım Fransız âdetlerinin tesir ve nüfuzuna atfetmektedir. Halbuki buna cevap veren Fransızlar da bilâkis huduttaki İtalyan köylerinin nüfusu arttığını ileri sürüyorlar...

Almanyadakomünist'ler

BERLİN, 16. A. A. — Polis tarafından menedilmiş olmasına rağmen komünistler bir takım nümayişler yapmışlar, polislerle nümayişçiler arasında müsademeler olmuş ve ateş teati edilmiştir. Birçok tevkifat icra edilmiştir. Mevkuflar arasında 3 komünist meb'us bulunmaktadır.

Amerikada

Tahdidi teslihat işleri

İngilizlerin teklifi nasıl karşılandı

VAŞİNGTON, 16. A. A. — Resmî mahafil M. MacDonald ın zırhlıların ilgasi hakkındaki teklifinden hayrete düşmüşlerdir. Fakat, mümaileyhin her cins harp gemilerinin tenkisi hususundaki arzusunu ve zırhlıların istimâli müddetinin yirmi seneden yirmi beş seneye iblâğı teklifini dostane bir surette karşılamakta ve tasvip et mektedirler.

Amerika heyeti İngilterede

LONDRA, 17. A. A. — Beş devlet arasında aktedilecek Londra bahrî konferansına iştirak eyliyecek olan Amerikan heyetini hamil Georges Vaşington vapuru saat 6 da Plymouth limanında demirlemiştir. Heyet 100 kişiden mürekkeptir. Heyet reisi M. Stimson gazetecilere beyanatta bulunarak heyetin büyük ümitlerle ve konferans mesaisinin müvaffakiyetle neticelenmesini temin için bütün gayretini sarfetmek âzmile gelmiş olduğunu söylemiştir. Heyet, M. Daves ile Plymouth Belediye reisi ve liman kumandanı tarafından istikbal edilmiştir,

500 satırlık tarih...

NEVYORK, 17. A. A. — Blackhills Southdakota namile yadedilen ve hâli hazırda üzerinde Vaşington, Jefferson, Lincolin ve Rooseveld'nin cesim heykelleri vücude getirilmiş olan dağların granit cephesine Amerika tarihini hülâsa eden 500 satır yazılacaktır. Bu hülâsayı yazmağa sabık reisicümhur M. Coolidge'in kabul etmiş olduğu bildiriliyor. Beş kadem irtifamda olacak olan bu harfler çok uzak mesafelerden okunacak ve ârziyat âlimlerine göre yarım milyon sene dayanacaktır.

M. Hoover

Amerikada zelzele ve soğuk

NEVYORK, 16. A. A. — Cenubî Kaliforniyada bir zelzele olmuştur. Şimali garbî havalisinde soğuklar son derece şiddetlidir. Garp ve cenup havalisinde bir takım feyezanlar vukuu haber verilmektedir.

Posta nakliyatı

VAŞİNGTON, 16. A. A. — Mümessiller meclisinin bahrî ticaret encümeni fazla süratleri olduğundan dolayi bu ane kadar ecnebî gemiler tarafından nakledilmekte olan bahrî-muhit posta çantalarının nakline ait mükavelenameler hakkında bir tahkikat icra edecektir.

Bir kaza oldu

SANFRASİSKO, 16. A. A. — Bir apartmanda bir gaz sobasından çıkan zehirli gazler tesirile ikisi çocuk olmak üzre dört kişi boğulmuştur. Diğer iki kişinin sihhî vaziyeti de vahimdir.

Fransız parlâmentosunda

PARİS, 17. A. A. — M. Chautemps meb'usan meclisi radikal sosyalist grupu reisliğine intihap edilmiştir.

M. Doumergue, dün akşam saat 22 de Cenevre den buraya gelmiştir. Mümaileyh, yarın aralarında nazırlarla M. Leygues ile M. Pietri bulunan Fransız heyeti âzasile birlikte Londraya gidecektir.

Bugün

Gümrük mütarekesi

Umumî harpten sonra memleketler arasında ihtiyaçların doğurduğu öyle bir takım rabıtalar teessüs etti ki bir yerde hissedilen şiddetli bir buhranın en uzak bir yerde bile duyulmamasına bugün imkân yok gibidir. Telli ve telsiz telgraf, memleketler arasındaki seri nakil vasıtaları artık mesafe mefhumunu değiştirdi. Umumî harpten sonra baslayan ve her memleketi şiddetle alâkadar eden iktısadî vaziyetin icabi olarak şimdi ortaya bir fikir atıldığını görüyoruz. Bu fikrin taraftarları muhtelif memleketler arasında iktisadî rabıtaların kuvvetlenmesine mevcut gümrük usullerini birer mâni telâkki ederek bu hususta pek esaslı tadilât yapılmasını ileri sürüyorlar. Dünyanın iktısadî vaziyetini düzeltmek için muhtelif devletlerin gümrük kayitlarını ortadan kaldırarak her memleketin biribirine karsı ithalât ve ihracatta hususunda âzamî kolaylığı göstermesi en kuvvetli çarelerden biri gibi görünüyor. Mamafi hemen söylemeli ki bu fikir henüz tatlı bir nazariye halinden çıkıp da tatbik ve tecrübe sahasına girmiş sayılamaz. Cünkü gümrüklerinden ettiği istifadeyi bir tarafa bırakmak hiçbir devlet için kolay kolay terk edilebilecek bir fedakârlık değildir.

Lâkin ortaya atılan bu fikir ister istemez Cemiyeti akvam mahafilinde taraftar bulmadı değil. Şimdi Cenevrede toplanan Cemiyeti akvam meclisinin rüznamesinde bu mesele de vardır. Onun için "gümrük mütarekesi" denilen bu mesele gene çanlanmış oluyor. Öyle görünüyor ki Cemiyeti akvam meclisi bütün devletleri beynelmilel bir içtimaa davetle gümrük mütarekesi meselesini tetkik ettirmek istiyecektir. Böyle bir konferans için zemin hazırlandı mı?... Mesele o kadar olgun bir hâle geldi mi?... Malûm olan bir şey varsa birçok devletlerin uzun uzadıya tereddüt ettikten sonra nihayet böyle bir konferansa iştirak edeceklerini bildirmişlerdir. Mamafi böyle bir gümrük mütarekesinin olabileceğine bu devletler birtürlü innamadıklarını saklamamamışlardır. Bununla beraber böyle bir konferansın büsbütün ehemmiyetsiz olacağına hökmetmemeli... Dünyada ihtisaslârile meşhur olan bazi iktisat adamları, bu konferansta bulunacaklar, alâkadar devletlerin salâhiyettar nazırları içtimaa iştirak edeceklerdir.

Konferansın başka bir hususiyeti daha var ki o da her memleketi müteessir eden iktisadî vaziyete çare bulmak keyfiyetinin mesul devlet adamları tarafından tetkik edilmiş olacağıdır. Neticenin ne olacağını göreceğiz elbet...

rvrAArksctbf--m3v

Fransada

Sivasî tevkifat

PARİS, 16. A. A. — Askerleri itaatsizliğe tahrik etmek töhmetiyle Hümanite gazetesi müdürü ve M. Clemenceau'nun vefatı münasebetile neşredilmiş bir makale dolayisile katillik hakkında sitayişkârane neşrivatta bulunmuş olmak töhmetile Liberte gazetesi müdürü tevkif olunmuşlardır.

Eşbak başvekilin istizahı

PARİS, 17. A. A. — Gazeteler, M. Herriot'nun 1924 Londra protokoluna dair olan beyanatı hakkında M. Tardieu'dan istizahattâ bulunmak niyetinde olduğunu yazmaktadır. M. Herriot zecrî tedbirlere müracaat hakkının kat'iyyen terkedilmemiş olduğu iddiasındadır.

İtalyada bahrî inşaat

ROMA, 17. A. A. — 1929 senesi zarfındaki bahrî inşaat yekûnu 77,919 ton hacmında 34 gemiden ibarettir. Bu miktardan 62.735 tonu motörlü gemilere aittir.

İtalya ve Leh nazırları

PARİS, 17. A. A. — M. Grandi ile M. Zaleski bu sabah buraya gelmişlerdir Bunlardan birincisi derhal Londraya hareket etmiş diğeri Pariste kalmıştır.

Yeni bir uçuş

MARSİLYA, 17. A. A. — Tayyareci Veiss ile Girier, Hidiçinî istikametinde merhaleli bir sefer icra etmek üzre Tunusa gitmişlerdir.

Tren kazası

VİCHY, 17. A. A. — 18 amelenin binmiş olduğu üstü açık vagonu itmekte olan bir lokomotif bir tunelin mahrecinde tevakküf halinde bulunan diğer bir lokomotifle müsademe etmiş ameleden ikisi ölmüş onu da ağır surette yaralan-

Felemenkte

Almanlarla itilâf!

Fakat Macarlarla uyuşulmuyor

LA HEY, 16. A. A. — Davet edilen devletler mümesilleri konferans mesaisinin vaziyetini tetkik etmişlerdir. Mezkûr mümessiller, Alman tamiratına ait noktaların hemen hemen cümlesinde tam bir itilâf hasıl olmuş olduğunu tesbit etmişlerdir. Mümaileyhim Young plânı mucibince Almanyanın girişmiş olduğu taahhüdatın ilk kısmını menkul hâle ifrağı usullerini müzakere etmişlerdir. Alman tamirat komisyonu yarın haricî istikrazlar hakkında Alman posta, telgraf ve telefon nazırı ile Alman demiryolları müdürünü dinliyecektir.

Macarlarla uyuşulmadı

LA HEY, 16. A. A. — M. Loucheur ile küçük itilâf ve Macar murahhasları dün öğleden sonra akşama kadar müzakerat ta bulunmuşlardır. Bu müzakerat neticesinde M. Loucheur umumî bir itilâfa vasıl olmanın imkânsızlığını müşahede etmiştir. Müzakeratın itmamı için 3 ay lâzım olduğundan ve kısmî bir itilâf küçük itilâfın menfaatini ihlâl edeceğinden ve mevcut meselelerin birer birer bir sureti halle raptedilmesi ve küçük itilâfın nihaî itilâfı 3 ay sonra tastik etmek hakkının mahfuz bulunması derpiş edilmektedir. Yarın saat 11,30 da şark tamirat Komisyonu toplanarak raporunu tanzim edecek ve bu rapor salı günü konferansa verilecektir.

Arabistanda

İki kıral konuşuyor.

Kıral Faysal

BAĞDAT, 16. A. A. — İrak kralı Feysal ile Hicaz kralı İbni Suut hudt boylarında bu ane kadar sık sık vukua gelmekte olan akınlara yağmacılıklara ve kitallere mâni olmak için ittihazı lâzımgelen tedbirleri görüşmek üzre bitaraf mıntakada yekdiğerine mülâki olmuşlardır.

Son Haberler

Hilâliahmer balosu

Senelik balo bir yerli malı meşheri manzarası arzetmiştir

İZMİR, 17. A. A. — Uzun zamandan beri hazırlanmakta olan Hilâliahmerin senelik balosu dün gece hükûmet dairesinin vasî salonlarında verilmiştir. Baloya şehrimizin bütün ekâbiri ve şehrimizdeki ecnebilerin pek çoğu iştirak eylemişlerdir.

Baloya gece yirmi buçukta millî marş çalınarak başlanmış ve bunu Hilâliahmer neşidesi takip etmiştir. Baloya gösterilen rağbet bütün tahminlerin fevkinde olmuş ve davetliler çok iyi tertiplenen eğlencelerle sabahlara kadar mükemmelen eğlenmişlerdir, geçe on iki Hilâliahmer bir balo nushası neşrederek davetlilere güzel bir sürpriz yapmıştır. Baloya iştirak eden Hanımefendilerimizin yerli kumaş giymek suretile millî seferberliğe de iştirak etmişlerdir. Yerli kumaşların ecnebî Madamlar tarafından da kullanıldığı memnuniyetle görülmüş ve balo yerli malı meşheri halini aldığından Hilâliahmer heyeti mükkeren tebrik edilmiştir.

Bir Paris gazetesi Türk fikriyatı arap ve acem tesirinden kurtarılıyor diyor

PARİS, 17. A. A. — *Journal des Debats* gazetesi neşrettiği bir makalede Türkiye mektubunda Türk fikriyatının Arap Acem tesirinden kurtarılarak yeni bir uyanıklığa doğru vecheyi aldığını yazmaktadır.

SPOR..

Fener'in yeni bir zaferi

Oyununu bırakıp asabî ve sert oynayan hasmına 5 sayı yaptı

Dün Taksim Stadyomunda yapılan maçların en mühimi Fener - Beşiktaş maçı idi. Bu maça ehemmiyet verdiren esbabı yazmıştık. Bunun içindir ki stadyoma kesif bir kalabalık toplanmıştı.

Hakem Sedat Beyin idare ettiği maça Fener ve Beşiktaş en kuvvetli ve maruf şekillerile çıktılar.

Fener'in hücumile başlayan müsabakanın daha başında Beşiktaş'lıların heyecanı bariz bir şekilde idi. Beşinci dakikada Beşiktaş merkez muhacimi Nafi'in bir metro mesafede Fener kalecisile karşılaşıp ta sayı yapamaması hem Beşiktaş'ların asabiyetini arttıracak, hem de Fener lehine iyi bir işaret sayılacak bir keyfiyetti. Netekim öyle oldu:

Bu yüzde yüz gol fırsatından sonra buna yakın bir iki fırsatı da kaçırınca, Beşiktaş'ları gittikçe artan asabiyet ve heyecandan mütevellit bir oyun tarzı sardı. Halbuki buna mukabil Fener iyi bir soğukkanlılıkla bu vaziyetten istifadeye çalışıyordı. Nihayet Fener sol açığı Fikret'in mükemmel bir şutla yaptığı ilk sayı, Fener'in galibiyetine ilk işaret oldu. Zira Beşiktaş müdafaasında üç adamın bir hâsımı marke etmeğe uğraşarak dört kişiyi demarke bırakacak bir oyun tarzına kapılması sayıların tevali edeceğini gösteriyordu. İlk devrenin son on beş dakikasında Fener muhacimleri şayanı takdir bir sürat ve seyyaliyetle iki sayı daha kaydettiler.

İkinci devrede ise..

İkinci devrenin bidayetinde Fener takımı—ne olur ne olmaz—tedafiî bir vaziyet almıştı. Fakat hasmının bir şey yapamıyacak kadar şuursuz oynadığını görünce derhal gine oyunu açtı. Artik Beşiktaş ayuncularından bir çoğu karşısındaki hasmi ürkütecek sert bir oyun tarzına kapıldılar. Bu şekilde oynayanların başında Rıdvan geliyordu. Her türlü kaide haricî olmakla beraber söyliyelim ki favl yapmanın da bir usulü erkânı vardır: eldiven giyer gibi alenî ve kasdî tekme vurulmaz. Hattâ bu yirmi defa tekrar edilmezse belki de hatır için mazur görülür. Aksi takdirde o oyuncu—bir az geç kalınmış ta olsa— nihayet sahadan atılır. İşte ikinci devre bu şekilde yer yer favllar arasında ve Fener'in soğukkanlılığını bırakmamasile yirmi dakika devam etti. Bu müddette Fener iki güzel sayı daha yaptı.

Bundan sonrası ise Fener kapteni Zeki'nin Beşiktaş'tan Hüsnü ve Ridvan'ın hakem tarafından sahadan çıkarılması, Alânın sakatlanarak kendilerinden çıkmaları arasında çetin sik takımlarla, rastgele vuruşlarla geçti.

Fener en iptidaî oyun tarzını bırakarak asabiyet ve sertliğine yaptığını bilmiyen hasmını 5-0 galip geldi.

Bütün Fener'liler tebrike layik güzel bir oyun gösterdiler. Beşiktaş kimsenin beklemediği ve herhalde kendilerinin de beklemeğenmediği bir şekilde oynadı.

Bundan evvelki maç

Bu maçtan evel İstanbul Spor-Beykoz arasındaki müsabaka İstanbul Spor'un 4-1 galibiyetile neticelendi. İlk devre sıkı ve 1-1 müsavi oldu. Fakat ikinci devrede kombine bir oyunla hasmini yoran İstanbul Spor üç sayı kaydetti.

İkinci takım maçları

Sabahleyin yapılan iki takım maçlarında Beşiktaş Fener'i 4-1, İstanbul Spor da Beykoz'u 1-0 yendi.

S. Galip

Fenerden yaralananlar

Diğer taraftan aldığımız malûmata göre dünkü Fener-Beşiktaş maçı esnasında Alâattin, Eşref, Sadi ve Zeki Beyler yaralandılar. Alâattin Beyin bacağı sakatlandığı için müdavatı iptidaiyesi yapılmak üzre bir doktor celbedildi.

Italyada suikast

AOSTE, 16. A. A. — Prens Humbert'yi öldürecek olanlar aralarında kur'a ile intihap edilmiş olan on Faşist âleyhtarından biri tevkif edilmiştir.

Fransızca, İngilizce

LONDRA, 17. A. A. — Kral George, bahrî konferansı açmak suretiyle son hastalığından beri ilk defa olarak umumî hayata girecektir. Konferansın bütün vesaiki ile konferansta irat edilecek bütün nutukla ayni zamanda hem İngilizce ve hem de Fransızça olarak neşredilecektir.

Çinde korsanlar

ŞANGHAY, 16. A. A. — Silâhlar ve mitralyözlerle mücehhez bulunan ve kendilerinin neferlerinden bir zabıtasına mensup olduklarını iddia eden bir takım korsanlar dün akşam Chinkiang yakınında Tockvo vapuruna girerek bir afyon istokunu gasbetmişlerdir. Korsanlar, bir Çinliyi öldürmüşler ve bir diğerini denize atmışlardır. Hiçbir ecnebiye dokunulmamıştır.

Kabul edilmiyecek mi?..

VAŞİNGTON, 17. A. A. — Gerek siyasî ve gerek bahrî mahafilde M. Mac Donald'ın büyük zırhlılara müteallik olan beyanatının kolay kolay tasvip edilemiyeceği söylenilmekte

Fikir, Mizah, Hikâye. Roman

Milliyet

Asrın Umdeı *"Milliyet"* tir

18 Kânunusani 1930

IDAREHANE— Ankara caddesi No. 100 Telgraf adresi: Milliyet, Istanbul

Telefon numaraları: Istanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için	Hariç için
3 ay	400 kuruş	800 kuruş
6	750 „	1400 „
12	1400 „	2700 „

Gönderilen evrak geri verilmez. Müzakere geçen nushalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mesuliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Dün hararet en çok 4,5 en az 6 derece idi. Bu gün hava kapalı ve arasıra çisentili olacak rüzgâr poyrazdan esecektir.

Haftanın yazısı

Kenarın dilberi!

Tasarruf ve iktısat lafı çıktı akıllı yahudilerle Karamanlıla-rın kurumdan yanına varılmıyor... Öteden beri iktısat ismi altında hasislikten başka bir şey yapmamış olan bu adamların içinde nadir olmıyan zenginler var. Birini tanırım. Sonradan görme bir karı koca olan bu zengin aile şimdi Pangaltıda oturuyor....

Çocuklarını frenk mektebinde okutur. Madam kıymetli kürklerine rağmen iyi işlenmiş bir şundan farkı yoktur. Düşkünlüklerile zenginlikleri arasında yüzler geçtiği halde her ikisi -karı koca- bu hayatın icabat ve avakibine bir türlü alışmamışlardır. Herif bu yadırgamada her gün her yerde söyler:

— Göğsümde borostela var-ken neyim vardıkı. Heç bir şey kalbimarıma batmıyor.. İllâ şu yaşlık ney yok mu?

Lâkin kadın aynı hisleri taşır ama onu izhar etmez.. Bütün kıyaretlerine rağmen hiç biri dilinin düzeltmiş ve meraktan çatır çatır yandıkları halde iki kelime fransızcaya pabuç gibi dillerini alıştırmamışlardır..

Karşı akrşıya oturdukları zaman.

— Karı senin ki de dil değil.. Kokü gurusun.. Ayı dabanı! Bu franksızçayı ney öğrenmeğe gitti!.. diyen

—Amanın Eftim!Senin dilin ettisabana b. "Efkaristo„ de akhîn! Diye meydan okurdu..

Babam merhum tanıdığı bir adam olduğu için gördüğüm yerde selâmlaşırdık. Adamcağız nereden aklına geldiğini bilmiyorum. Bu yılbaşı bana bir çörek göndermiş.. Bir kaç gün evvel hem ona teşekkür etmek hem de pek merak ettiğim evlerini görmek için yemekten son ziyaretine gittim..

Pek memnun oldu:

— Vay paşam! İscak su mu kelim yonsa soğuk su mu? Yok adam ayaklarını çıkarma.. Şu pastala çal geç! Diye lâübali lik gösterdi.. Oturdukları apartman güzel içi de iyi döşenmiş.. Zannederim döşeli tutmuşlar... Bu adam eskiden ufak bir mezeci iken şimdi büyük br sabun ve yağ tüccarıdır.

Oturduk.. Hal hatır sorduktan sonra karısı geldi.

— Bizim madama! diye prezanta etti.

Laf etmesini bilmiyen adamların can kurtaranı olan havadan görüştük.

— Bu yılda gara gış olacak deyi bir yakhırdı(lakırdı) çıktı emme allaha şükür aslı çıkmadı.

Bir az esnedik.. Bir iki havaî söz daha ettik ondan sonra bir denbire laf mevzuu tasarruf ve iktısat bahsine intikal etti. Meğer adamcağızın bağrı yanıkmış.. Bu fırsattan istifade ederek açtı ağzını, yumdu gözünü.. Ve başladı anlatmağa:

— Hey gidi günler hey! Biz böylolacak adammiydik.. Eskiden "ikonomiya„yı İngiliz bile Karaman uşaklarından öğrenirdi. Bir yir, on saklardık. Şimdi öyle miya? Osmanlılar akıllandılar, ellerine geçen parayı neyi demet edip İş pankasına yatırıyorlar.. Sözüm yabana goyem bizde adam gıtlığında tücarık ha! Bizim garılarda bu gidiş varıkan sermayeyi kediye neye yüklemezsek çoğeyi. Canim! diyorum, el alemi gormiyon mu eline beş kayma geçse dördünü pankaye neye goyuyor.. Ya biz! Balolara gitmekten sırtımıza anamızın görmediği fistanları geyinmekten para artıramıyoruz ki.. İpekli kalçınlar (çorap) senin nene babanın koyünde yalin ayak gezme midin. Beli büzgülü, telli pollu enteriler nemize gerek.. Dört peşli has basma tari giyemen mi? Sandıkta ananın bez şalvarında mı görmuyun?..

Buna can mı dayanır? Tanrının günü para.. İçeriki yüklüğe gel de bir bak! Dağda hayvan kalmamış gardeş.. Tekmil postekiler bizde.. Zar gibi bezlere kucak dolusu para verirken allah seni inandırsın yüreğimin depesi ciz ediyor.. Yoh malıkuş, yoh kufür yoh laterna sesli çalgı, yoh hora depme hocası, yoh ingilizce için kokana yoh çay tahmı, yoh çocuklara mektep!. Canım ben okudum da mı adam oldum. Babam rahmetli Dimit ağa imza yerineistavroz bile atamazdı. Okuma neymiş.. Şimdi oğlanlar bizi begonmiyor.. Pangaltında apartaman bize yakışır mı? Gum gapıda, Yeni gapıda, haydi bilemedim, Dolap derede ikodalı bir ev olsa fena mi olur.. Ayağına sivri ökçeli oyucu, gun durası giyeceğine yazın nâlin kışın aba terlik geyinirsin. Böğün sarfettiğimiz paralar o zaman Panko tomanı yatırırdık.. Şimdi pankadaki gasaya sıçan düşse başı yarılacak!Hey beyim hey!. Bizim uşaklara olmuş olacak! Hepimiz ipin ucunu altımıza kaçırdık. Biz eveli urumca "Efharisto„ dimesini beceremeziken şimdi "Mersin„ dediriyorlar. "Zabahlar hayrolsun, yerine "Boncur„ demezsen, yarin bir gün tramvayda selâm virmiyorlar.. Bizim urum mekteplerinin gece balosına başına yunsek kapela giyip varmazsan adımı üflasa çıkarıyorlar. Pazar günleri tomofile gurulup Beyoğlunda volta vurmazsan adamınan görüşmuyorlar.. Ah beğim ah! Daha nasıl anlatıyım! Eskiden dün yanın en akhilli adamı bizim Karaman uşakhlarında çıkharı dı. Şimdi gayri cinsimiz mi bozuldu ne oldu. Bakkallığı, bastırmacılığı yağcılığı, gazcılığı yımırtacılığı, elden gaçırdık.. Hepsini Osmanlılar aldı. Gala gala elimizde bir tefecilik var onu da gaptırdık mı gayrı yakhasını!

Saat ilerlemişti. Onun daha söylemek kudreti vardı, lâkin benim takatım kalmadı.. Veda ettim. Ayrılırken Madam kırıtarak..

— Bolsuvar! Oruvar! dedi ve kızararak hemen kapıyı yüzüme kapadı..

FELEK

Küçük Hikâye

Bir gönül macerası

Locanın kapısı tık tık vurul-du, içeriye Leylâ girdi. Biraz geride oturan Şahendeye:

—Müsaade var mı? dedi

— Gel, elbette var.

— Ne o bu gece yapyalnızsın?

— Şefik gelmedi, biraz rahatsızım dedi.

— Daha iyi, rahat rahat konuşuruz.

Kısa bir sessizlikten sonra Leylâ:

—Şahende, dedi neden ben den kaçıyorsun? Evime gelmiyorsun, sokakta çok kere görmemezlikten geliyorsun? Ben sana ne yaptım?

— Hiç bir sey yapmadın.

Leylâ güldü:

— Dur, dedi, seninle daha açık konuşaym. Kocan bana kur yapıyor, sen de kıskanıyor, kızıyorsun.

— Bunu da nerden çıkardın?

— Saklama, amma seni temin ederim, ki bana karşı haksızsın. Filvaki Şefik bey bana kur yapıyor, amma ben katiyen yüz vermiyorum. Esasen etrafımda dönen yalnız Şefik bey değil ki... Şâdi bey var, Cemil var. Fakat kocan, benim soğuk durmama rağmen israr ediyor.

— Leylâ!.. Leylâ!..

— Sinirlenme. Ona katiyen yüz vermiyeceğim. Bir kere onu sevmiyorum. Sonra sen arkadaşımsın. Bunu sana ispat edeceğim. Kocandan bir mektup aldım.

— Ya!..

— Evet, mektup yanımda değil, amma yazdıklarını aynen hatırlıyorum.

«Bu gece, herkes çıktıktan sonra sizi tiyatronun kapısında bekliyeceğim. Çıkınca 16780 numaralı otomobili araymız. Ben şoför yerinde oturacağım, takma bir sakal ve gözlük takacağım. Sizinle Bebekteki küçük köşküme gideceğiz.» Ş. diye de imza etmişti. Şefik bey bu mektuptan sonra ona oynayacağım oyunu tahmin etmedi.

— Ne oyunu oynayacaksın?

— Çok basit. Çıkarken benim mantomu giyeceksin. Yüzünü kürkle saklayıp, 16780 numaralı otomobile bineceksin... Şöfür cenapları, Bebekteki köşkte beni ararken seni bulacak...

İki arkadaş onbeş gün görüşmedik. Leylâ meraktan çatlıyordu. Nihayet sabredemedi, Şahendeye gitti. Şahende arkadaşını güler yüzle karşıladı. Leylâ sordu:

— Mes'ut musun?

— Evet, çok mes'udum.

— Cabuk anlat.

— Utanıyorum.

— Amma yaptın...

— Dediğin gibi otomobile bindim, Bebeğe gittik, ben köşke girdim, biraz sonra şöfür geldi...

— Şefik bey karşısında seni görünce afallamıştır.

— Asıl ben afalladım. Şöfür kocam değildi ... Şadi beydi.

Leylâ kıpkırmızı oldu:

— Ben de çok sersemim, dedi, Ş. harfini görünce Şefik zannettim... Tabiî sen derhal köşkten çıkmışsındır?..

— Hayır, kaldım.

Derin bir sessizlik oldu. Leylâ biraz sonra:

— Kocama kuyu kazaym derken, içine kendim düştüm! dedi:

M. M.

Dr. İhsan Sami

Öksürük surubu

Öksürük ve nefes darlığı için pek tesirli ilâçtır.

Divanyolu SultanMahmut türbesi189

Ferah tiyatrosunda

Pazar günü akşamı - Sahir Opereti tarafından- Kumrular ayrıca; Sinema ve varyete

GLAKSO

Bir dakikada yapılır. ihzarı gayet kolaydır.

Önümüzdeki pazartesi akşamı

ELHAMRA sinemasında

heyecanlı bir eser daha

MOSKOVALI KADIN

Sesli ve şarkılı filminde

ÇILGINLIKLAR REVÜSÜ

Tamamile sözlü ve şarkılı... bir harıkai san'attır.

Yarından itibaren

Bu senenin en kuvvetli filmlerinden

MANOLESKU

İVAN MOJUKİN, BRİGİT HELM, DİTA PARLO gibi 3 büyük san'atkârın temsili muhteşemleri

Pek büyük fedakârlıklarla elde edilen işbu şaheserin muhterem İstanbul halkına iraesini teminen

Ayasofyada Şehzadebaşında

ALEMDAR HILÂL

sinemalarında birden gösterilecektir.

ALKAZARDA

Büyük muvaffakıyetlerle devam olunan

MACAR RAPSODİSİ

DİTA PARLO, VİLLİ FRİÇ, ve LİL DAGOVER

Her gün 4 1-2 ve akşamları 9 3-4de

MACAR SİGAN BUS PALİ orkestrası refakat etmektedir. Bugün son gündür. İstical ediniz.

ŞEHREMANETI

Tepebaşı tiyatrosunda bu akşam saat 20,30 da Haydutlar 5 perde 12 tablo yazan: Şiller tercüme eden Hasan Cemil Bey

Bu akşam için fiatlarda tenzilât yapılmıştır.

Bugün

Son gündür. Kaçırmayınız.

Şehzadebaşında Ayasofyada

HİLÂL ALEMDAR

sinemalarında birden gösterilmekte olan

MONTE KRİSTO

filminin ikinci ve son devresi

(EDMON DANTES) in İNTİKAMI

MELEK ÇEHRELİ BİR Ş[...] işte sehhar ve cazip

NORMA ŞERE[...]

DEMONİA

Filminde size bu suretle görünecektir.

Önümüzdeki perşembe akşamı

ASRI SINEMADA

Metro Goldvin Mayer

IVAN PETROVİÇ, ANYES ESTERHAZI ve ELLİS in bir sureti mükemmelede temsil[...]

KIRALİÇENİN YAVE[...]

muhteşem süker filmi her gü[...]

ASRÎ SİNE[...]

cesim bir kalabalığı celbetme[...]

Takviye edilmiş orkestra Maestro Lem[...] susiyede adapte edilmiş muzika, Bü[...]

Bu harikai san'ati hepiniz gidip gör[...]

Her gün saat 4,1-2 matinesile suvare[...] rofun büyük balalaykası filme refa[...]

ROBİN ALEKSA[...]

TURNESİNİN TEMSİL[...]

Bu akşam saat 21,30 da FRANSIZ TİYA[...] Bernard in en güzel eseri [...]

MON AMİ TEDI[...]

pazar günü saat 16 da veda matin[...]

LA FUGUE

pazar akşamı Veda Gala müs[...]

ANTOINETTE SABRİ[...]

İttihadı Millî

Türk sigorta şirketi

Harik ve hayat üzerine sigorta mua[...] icra eyleriz. Sigortaları halk için n[...] şeraiti havidir

Merkezi İdaresi: Galatada Ünyon Han[...]

Acentesi bulunmayan şehirlerde acente ara[...]

Telefon: Beyoğlu - 2003

"Milliyet„ in eğlen[...]

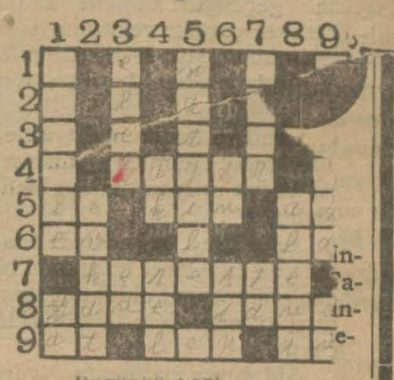

Bugünkü yeni bilmecemiz

SOLDAN SAĞA:

4 — Taş bina (5).
5 — İle'nin muhaffefi (2). Garez (3). Hâyâ (2).
6 — Hane (2). Nota (2).
7 — Tahta (7).
8 — Katre (4). Para toplamak (4)
9 — Beygir (2). Dudak (3). Ayı yuvası (2).

1 —
2 —
3 — SADIKZADE BIRADERLER VAPURLARI
4 — KARA DENİZ MUNTAZAM VE LÜKS POSTAS
5 —
6 —

İnönü

vapuru 19 kânunusani Pazar günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Unye, Giresun, Trabzon ve Rize iskelelerine azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Meseadet hanı altında acentalığına müracaat. Telefon:Istanbul 213

Şimdiye kadar neşrolunmamış bir eser

Gençlerin haritası

muallimlere talebelere ve herkese lâzımdır.

Fiatı 30 kuruş

Tevzi merkezi: Ankara caddesi Cemal Azmi Matbaası

Doktor A. kutie[...]

Elektrik makineleriyle belsoğukluğu, idrarlığı, prostat, ademiiktidar, bel gevşeklik cilt ve firengiyi ağrısız tedavi ed[...] Karaköyde Dördüncü [...]

"Milliyet, in tefrikası 44

[...] bı kadarla kapandı. O [...] br daha bahsetmedik. [...]at ertesi gün, gene bu [...]çtı.

[...]ni [...]idiyordun? [...]lece [...] [...]lece[...] [...]orsun ammiyors[...] Bir kere tec-

Aşa[...] [...]acaktır[...] cann[...] ederim. [...]arın ihal[...] [...]nü [...]lersin? Sana [...]ıym.

— Es[...] [...]sist[...]erde [...]r gün gide-

2 — K[...]

3 — O[...] [...]eğişti[...]esini sevmem. Amma ne yapayım, ki hatırı vardı. İstediği bir şeyi yapmama[...] imkân yoktu. İstediği berbere gidecektim, yalnız geciktiriyordum.

Nihayet ertesi gün emrivaki yaptı:

— Sana randevü aldım, dedi.

— Ne vakit için?

— Yarın için... İki buçukta orada bulun.

— Peki.

Ertesi günü Şefiğin berberine gittim. Temiz. kalabalık, çok müşterisi olan bir müessese

Nazik, güler yüzlü bir adam:

—Biraz bekliyeceksiniz, dedi..

İsmimi söyledim:

—Şefik B. randevü almıştı, dedim.

Derhal:

— Buyurunuz! nezaketile beni, dişçi koltuklarına benziyen koltuklardan birine oturmuştu.

Bu saç kıvırtmak, aşağı yukarı bir azap... Uzun ve müziç bir iş.

Evvela başıma bir fanus geçirdi, sonra saçlarımı bir alây demirle sıkıştırdı.

— Tam iki saat, bu şekilde duracaksınız, dedi.

Boynumubüktüm:

— Ne yapalım...

Bu esnada merdivenlerden bir hanım çıktı. Berberin o hanımı karşıladı, yanımdaki koltuğa oturttu...

Bir çeyrek sonra, o hanım da, benim girdiğim şekle girdi...

Berber işini bitirdikten sonra çıktı.

Yalnız kaldık..

Bir an sessiz durduk.

Neden sonra, hanımefendi içini çekti:

— Öf!.. dedi.

Saatine baktı... Bana döndü:

—Sabredeceğiz hanımerendi başka çare yok!..

— ... Evet efendim...

Ve bundan sonra ahpap olduk, konuşmağa başladık.

Çok sevimli, çok nazik, kibar, konuşkan bir kadındı. Tatlı bir sesi, tatlı bir gülüşü vardı. Fevkalâde mütevazi idi; bir:

— Estağfurullah hanımefendi... diyişi vardı, ki bayılıyordum.

Ona.

—Estağfurullah! dedirtmek için, mütemadiyen karşısında küçülüyor, bendeleşiyordum.

«Tanmadığım bir kadınla uzun uzun ne konuştun?. deme.

Havadan, hizmetçi derdinden, hayat pahalılığından, balolardan, çaylardan bahsettik. Hiç ükalâ değildi..

Konuştukça biribirimize ısınıyorduk.

Bir saat zarfında kırk yıllık dost olduk.

Berberimiz arada sırada yanımıza geliyor:

— Sıkılmıyorsunuz ya hanımefendiler? diye soruyordu.

— Bir şey emreder misiniz? diye istimzaç ediyordu.

Tuhaf değil mi?.. Bir türlü biribirimize kim olduğumuzu soramıyor ve biribirimizin kim olduğunu anlamak için, bir fırsat bulup, berbere sormak için heyecanlanıyorduk.

Bir ar[...]ık ben, herne olursa olsun, usulca:

— Bu hanımefendi kim? diye sormağa karar verdim.

Sonra vazgeçtim. Belki berber de o hanımın kim olduğunu bilmiyordu...

İki saat [...] geçti.

İki saat sonra koltuktan, tit tik keçisi gibi kıvırçık kalktım.

Kasaya gittim, hesabımın ne olduğunu sordum, hemen müessesenin sahibi koştu:

— Şefik beyefendi hesabı gördüler efendim, dedi.

Bunun üzerine fırsatı bulmuşken sordum:

— Yanımdaki hanımefendi kimdi?

Berber kulağıma eğildi, usulca:

— Şefik beyin haremi, dedi.

Az kalsın dört elif mıktarı bir:

— Yaaaa!. Çekecektim, kendimi güç zaptettim.

Doğrusu Şefiğin kurnazlığına diyecek yoktu.

Anlıyorsun ya, karısı ile beni ayni saatte berbere göndermişti...

Ben biraz kızmıştım. Sanki bunu evvelden bana ne diye haber vermemişti?

Akşam eve gelince sabrede-

Seyri sefain

Merkez Acentası; Galata köprıbaşında, Beyoğlu 2362 Şubecentesi: Mahmudiye Hanı altında Istanbul 740

Mudanya postası

Cuma, Pazar, Salı, Çarşamba günleri idare rıhtımından 9 da kalkar.

TRABZON BİRİNCİ POSTASI

[...]yet) vapuru 20kânunu[...]rtesi 12 de Galata[...]areketle İnebolu[...]n, Trabzon, Ri[...] Metro Goldvin Mayer [...]cek ve Pazar[...]ize, Sürmene[...]bolu, Gireson[...]amsun, İnebolu[...] uğrayarak gelecek[...]et günü yük kabu[...]

MALYA POSTASI

[...]afarta)vapuru 19 K. sa[...] Oda Galata rıhtımında[...] İzmir Küllük Bodrum[...]ethiye Finike Antalya[...]e dönüşte mezkû[...] birlikte Dalyan, Ma[...]kız Çanakkale, Geli[...]rayarak gelecektir.

[...]ür'at postası

[...]KET PAŞ[...]

[...]sani sal[...]ımından[...] sabah[...] akşam[...] Antalya[...]idecek ve[...] Anamur[...] Kuşadası[...]zmire uğrayarak gelecektir.

[...]RLARI postası

[...]ntazam vapuru [...] Kânunusani [...]ARTES[...]ıhtımından ha[...] Çarşamba gü[...] hareket eder.[...]k karşısında S[...] 12numarada Üm[...] müracaat. Telefo[...]

[...]ZADELER [...]URLARI

[...] karadeniz postası

Millet vapuru 19 Kânunusani **Pazar** günü, akşamı saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle [Zonguldak, İnebolu, Samsun Ordu, Gireson, Trabzon ve Rize] ye azimet ve aynı iskelelere "Görele, Vakfıkebir ve Ünye„ye uğrayarak avdet edecektir.

Muracaat mahali: İstanbul Meymenet hanı altındaki yazıhane. Telefon İstanbul 1154

HARİ idaresi memurlarına ait maaşların Barem mucibi için hazırlanan proje vekâlete tevdi edilmiştir.

Yeni bir ketimizde yapılacak

Italvada nüf eksi

Son istati içki lar öle at inhisarı

Italyan gün beyanatı milletin dikem cirlerimiz istifade lecektir

Italyan köylüler

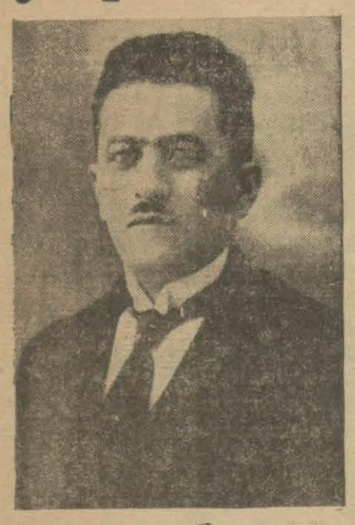

Asım Bey

çok eriliyor

Romadan yazılıyor: — İtalyanın nüfusu seneden seneye pek ehemmiyetli bir surette arttığından çok bahsedilmişti 929 senesi geçti. Bu geçen bittiği sene zarfında İtalyanın daha az para nüfusunda acırların maaşları bittenaküs mıktır. Memurlar arabize son ne eddülât yoktur. Yeni gösterecekt maş lüzum görsün tezayüt derecede azal ki Anadolu-Bağ tetkik eden p şirketine ait sas sahipleri t idarei merkezi konmuştur. Ma nek üzre mübayan gazeteleri Şimdi Doyçe vap vermemiş ekte bulunduzaman doğan kaç ay sonra dinde geçen sen hakledilecekbir eksiklik var ikası önümüz bal için bir te inde Şişlide cek mahiyette le vücude gelüyorlar. Fakat rikaların masolini bundan iki sipariş olunolan mühim bazı beyanasının alt istikbal için İtalyaya her şeyden evel nüfus lâzım olduğunu söylemişti. Son neşridilen rakların miktarı 928 senesinin onbir ayı zarfında doğan çocukların mikdarı 926 senesinin ilk onbir ayı zarfında doğan çocuklardan 29 bin 460 eksiktir. *Popolo di Roma* gazetesi bu rakamlardan bahsederken eğer on sene böyle giderse İtalyada doğun miktarı Fransanınkinden aşağı olmasa daona müsavi olacaktır. Bu gazet nüfusun artacağı hakkında f la nikbin olmağa mahal bul madığını söylüyor. Gazeter fikrince bütün Garp memleklerinde olduğu gibi İtalyada doğumu azaltan amiller hep şehir hayatının icabatıdır. İtalyanın büyük şehirlerindeki nüfus hakında neşredilen istatistikler manalıdır. Bazi şehirlerde doğanlarla ölenler arasındaki aylık fark binde üçtür. Yani her ay bin kişide üç kişi fazla olarak ölüyor. Bazi şehirlerde de bu fark gene doğanların âleyhine olarak daha çok artıyor. Bir çok rakam zikretmekte faida varsa da herhalde bir gazete sütununda bunun için fazla yer yoktur. Malûm olan bir hakikat varsa o da resmî istatistiklerin gösterdiği bu farkların doğru olmasıdır. Florence gibi kalabalık bir merkezde son teşrinisani zarfın 354 çocuk doğmuş, 345 kişi ö müştür. Fark meydanda değ mi?... Bu rakamları zikreder İtalya gazetesi büyük şehirler rin nüfusun artmasında mâni olan ve büyük bir rol oynaya klarını ispat etmek istiyor.

Bu vaziyete teessüf ed *Popolo di Roma* acı acı diy ki:

ra'ya giden umumî müdü sabah şehri-

muharririmize esine ait Vekâle-

Romadan yazılıyor: — İtalyanın nüfusu seneden seneye pek ehemmiyetli bir surette arttığından çok bahsedilmişti 929 senesi geçti. Bu geçen bittiği sene zarfında İtalyanın daha az para nüfusunda acırların maaşları bittenaküs mıktır. Memurlar arabize son neşreddülât yoktur. Yeni gösterecekt maş lüzum görsün tezayüt derecede azal ki Anadolu-Bağ tetkik eden p şirketine ait sas sahipleri t idarei merkezi konmuştur. Ma nek üzre mübayan gazeteleri Şimdi Doyçe vap vermemiş ekte bulunduzaman doğan kaç ay sonra dinde geçen sen hakledilecekbir eksiklik var ikası önümüz bal için bir te inde Şişlide cek mahiyette le vücude gelüyorlar. Fakat rikaların masolini bundan iki sipariş olunolan mühim bazı beyanasının alt istikbal için İtalyaya her şeyden evel nüfus lâzım olduğunu söylemişti. Son neşridilen rakların miktarı 928 senesinin onbir ayı zarfında doğan çocukların mikdarı 926 senesinin ilk onbir ayı zarfında doğan çocuklardan 29 bin 460 eksiktir. *Popolo di Roma* gazetesi bu rakamlardan bahsederken eğer on sene böyle giderse İtalyada doğun miktarı Fransanınkinden aşağı olmasa daona müsavi olacaktır. Bu gazet nüfusun artacağı hakkında f la nikbin olmağa mahal bul madığını söylüyor. Gazeter fikrince bütün Garp memleklerinde olduğu gibi İtalyada doğumu azaltan amiller hep şehir hayatının icabatıdır. İtalyanın büyük şehirlerindeki nüfus hakında neşredilen istatistikler manalıdır. Bazi şehirlerde doğanlarla ölenler arasındaki aylık fark binde üçtür. Yani her ay bin kişide üç kişi fazla olarak ölüyor. Bazi şehirlerde de bu fark gene doğanların âleyhine olarak daha çok artıyor. Bir çok rakam zikretmekte faida varsa da herhalde bir gazete sütununda bunun için fazla yer yoktur. Malûm olan bir hakikat varsa o da resmî istatistiklerin gösterdiği bu farkların doğru olmasıdır. Florence gibi kalabalık bir merkezde son teşrinisani zarfın 354 çocuk doğmuş, 345 kişi ö müştür. Fark meydanda değ mi?... Bu rakamları zikreder İtalya gazetesi büyük şehirler rin nüfusun artmasında mâni olan ve büyük bir rol oynaya klarını ispat etmek istiyor.

Bu vaziyete teessüf ed *Popolo di Roma* acı acı diy ki:

mizde külliyetli miktarda şarap imal ediliyor ve mühim bir kısmı ihraç ediliyordu.

Neden geri kaldı.?

Son zamanlarda muhtelif sebepler tesirile gerilemiş olan bu işin inkişafı için azamî mesai sarfedilecektir.

İnhisar idaresi, şarap imal edenlere bir çok kolaylıklar göstermektedir. Bu hususta hiç bir şikâyet yoktur. Piyasada mevcut bütün şaraplar tabiîdir. Fakat bunların imal usullerinin ıslahı lâzımdır.

Hepsinin fennî şeraitle yapılması için mütahassıslarımız alâkadarları tenvir edecektir.

Şark vilâyetlerile Anadolunun orta kısmının içkisini temin etmek üzre lâzımgelen soma ve rakı imalâthaneleri inşaatı için yakında hazırlıklara başlanacaktır.

Şampanya yapacaklar..

İyi şarap temin edildikten sonra şampanya yapmak kolay olacaktır. Bu hususta laboratuvarda tetkikat icra edilmektedir.

Islak üzüm ve incir

Islâk üzüm ve incirlerin çürüdüğü doğru değildir.

İnhisar idaresi böyle çürümeğe mahkûm üzüm ve incirleri mubayaa ederek somaya tahvil etmek suretile zararın önüne geçmiştir. Bugüne kadar kat'iyen çürüme ve atılma hadisesi olmamıştır. Islak üzümle- "Ölen bayaasma devam ediyo- miktarın let başımdiye kadar mubayaa e- taçılen ıslâk üzümlerin miktarı ki buçuk milyon kilaya baliğ nüşlmuştur".

Asım Bey, şehrimizde idaraye ait müstacel hususatla bir cekaç gün meşgul olduktan sonra bamalâtı tetkik için İzmire gideceektir.

Aldığımız malûmata göre şimdi (50) lira alan muhafaza memurlarının maaşları, Baremin inhisar idaresine teşmilinden sonra (60) liraya iblağ edilecektir.

Damat Feridin yalısında

Balta limanında emlâki milliyeden bulunan damat Feride yalının hamamındaki bakır zan Fevzi, Mustafa İhsan, ükrü namında dört kişi tarandan parçalanırken yakalanmıştır.

Müteferrik H.

Yırtık Paralar

Bankalarda tebdil işine başlanıyor

Yırtık paraların tebdili hususundaki talimatnamenin Ziraat ve Osmanlı Bankalarına tebliği üzerine, lâzımgelen hazırlıklar yapılmıştır. Bugünlerde talimatnamenin tatbikine başlanacaktır.

Paraların tebdilî işleri için bu bankalarda birer gişe tahsis edileceği gibi ayrıca teşkilât yapılması da müvafık görülmüştür.

Tütünlerimiz

Bir İngiliz doktoru şehrimize matbu kâğıtlar göndererek tütün aleyhine propuganda yapmaktadır.

İnhisar idaresi umumî müdürü Behçet Bey bu mesele hakkında diyor ki:

"— İngiliz doktorunun gayesine nasıl muvaffak olacağını bilmiyorum. Bu faaliyetin Türk tütünlerine hiç bir tesiri olmaz.. Çünkü bizim nefis tütünlerimiz dünyada nikotini en az olan tütünlerdir. İngiliz doktoru ne kadar çalışsa kokulu ve içimleri tatlı olan bu tütünlerden hiç kimseyi vaz geçiremez.,,

İnhisar idaresine arsa

Tütün inhisar idaresinin Hasköyde bir sigara fabrikası açağı yazılmıştır. Fabrikanın arsası Heyeti vekile kararile bahriye dairesinden inhisar idaresine devredlmştr.

Millî sanayi serğisi

Mayıs bidayetinde Ankarada bir millî sanayi sergisi tertip edilecektir.

Zeytinburnu yangını

Evvelki gece saat bir buçukta Zeytinburnu fabrikasının marangozhane kısmından yangın çıkmıştır. Yangın dört saat devam etmiş ve marangozhane tamamen yandıktan sonra söndürülmüştür. Yangının uzun zaman devamı üzerine muhtelif itfaiye kuvvetleri gitmişlerdir.

Yangının neden çıktığı henüz lâyiki ile anlaşılamamıştır. Nüfusça zayiat yoktur.

Emanette

Taksim meydanı

Inşaat yeniden teftiş edildi

Şehremini ve Vali vekili Muhiddin B. dün refakâtinde Beyoğlu dairesi müdürü Kadri B. olduğu halde Taksim meydanında yapılmakta olan inşaatı teftiş etmiştir.

Gaz depoları

Şehremaneti tarafından yapılan tetkikatta şehrimizdeki gaz depolarından bir çoğunun tehlikeli oldukları anlaşılmıştır. Bilhassa Beykoz civarındaki gaz depoları fennî vaziyette bulunmamıştır.

Emanet, burada infilâka mani olacak ve yangın tehlikesini ortadan kaldıracak tetbirler almasını mecburî tutacaktır. Bundan başka üç dördü bir arada olan gaz depoları ve mağazaları vardır ki bunların arasında tehlikeye mani olacak hiç bir mania yoktur. Bu depolar tahlikeye mani olacak vaziyete igrağ edilecektir.

Karton fabrikası yapılacak

Tütün inhisar idaresi bir karton fabrikasının yapılabilmesi için teşebbüsata girişmiş ve bir grupla da bu iş için uyuşmuştur.

Fakat İnhisar idaresile bu grup arasında bir ihtilâf çıkmıştır. Bu ihtilâf son zamanlarda büyümüş müşterek bir fabrika açılmasından vaz geçilmiştir.

Verilen malûmata göre tütün inihasr idaresi bu sene kendi hesabına bir mukavva fabrikası yapacaktır. Diğer taraftan yerlibir grup da Haliçte bir mukavva fabrikası açacaktır.

Tütün inhisar idaresi fabrikanın Gemlikte yapılmasını muvafık görmüştür.

Fabrikanın yeri bir heyet tarafından tetkik edilmektedir. Karton fabrikasının Gemlikte yapılamsma sebep fabrika için orada bol su bulunmasıdır.

Poliste

Balmumcu yolunda facia

Evvelki gece Balmumcuda gecenin karanlıkları arasında bir facia olmuş 15 yaşında gene bir kız taarruza oğradıktan sonra ayni kıza dört kişi daha şeni bir tasallutta bulunmuşlardır.

Vak'a şu suretle cereyan etmiştir: Beşiktaşta Valideçeşmesinde polis Tahsin Ef., nin Övey kızı Mükerrem ile Mükerremin arkadaşı gene 15 yaşlarında kadar Sapancalı Raife isminde bir kız bundan bir hafta kadar evel evlerinden kaçarak ötede beride dolaşmağa başlamışlardır. Nihayet bunlar evvelki gece Beşiktaşta dolaşırlarken Kemal ve Suat isminde iki arkadaş karşılarma çıkmış, kısa bir muhavereden sonra çabucak anlaşan bu iki çift hemen orada duran İsmailin idaresindeki otomobile atlayarak Balmumcuya yollamışlardır. İsmailin yanında Hasan isminde bir de muavin bulunduğundan altı gençi taşıyan bu otomobil biraz sonra Balmumcuya çıkmışlardır. Burada otomobilden inen Kemal ile arkadaşı Suat ve iki genç kız ağaçların altına doğru yürümeğe başlamışlar. İddiaya göre burada evvelâ Kemal Mükerremin bikrini izâle etmiş ve sonra Suat, şoför ve muavini de ayni kıza her türlü fenalıkta bulunmuşlardır.

Mükerremin bu kadar felâkete maruz kalmasına mükabil her nedense Raifeye bu haydutlardan hiçbiri ilişmemiştir. Vak'adan sonra Mükerremin zabıtaya vaki olan şikâyeti üzerine evvelâ Kemal ile arkadaşı Suat ve biraz sonra da şoför İsmail taki tahkikata devam etmektedir.

Dün şoför İsmail kendisile görüşen bir muharririmize:

— " Ben Beşiktaşta durırken iki erkekle iki kız müşteri gelerek kendilerini Balmumcuya götürmekliğimi söylediler. Tabiî müşteri oldukları için ben de aldım, götürdüm. Balmumcu çifliğine geldiğimiz zaman lastik patladı. Mecburen durdum. Yoksa benim bir şeyden haberim yok."

Kemalin annesi ne diyor?..

Muharririmiz Kemalin annesile de konuşmuştur. O da şunları söylemiştir:

— " Bu kızlar beş altı geceden beri kaçmışlar evlerine gitmiyorlardı. Acaba o geceler zarfında nerelerde kalmışlar. Kimlerle düşüp kalkmışlar? Ben oğlumun itham altında kalmasını istemem. Mamafi öteki de kızdır. Şayet hakikaten Kemal tarafından bir şey yapıldığı anlaşılırsa kızı oğluma alırım."

Otomibil kazası

Şoför Ahmet Şükrünün idaresindeki otomobil evvelki gece Şişliden Taksime doğru gelmekte iken karşı taraftan gelen bir tramvayla müsademe etmemek için direksiyonu çevirmiş fakat bu sefer de kaldırımın üzerine çikarak berber Neşet Ef. nin dükkânına şiddetle çarparak demir kepeklerini ve mostra camını parçalamıştır.

Avdet

Geçenlerde hükûmetle temas etmek üzre Ankaraya giden Barut inhisar şirketi mü-

leniyor mu..?

hdidi etrafında yat başladı

bulmamıştır. Niyazi İsmet Beye atfen neşredilen beyanatta bir yanlışlık olduğunu zannediyorum. Tahdidin ifâde ettiği manayı anlamıyacak bir eczacı bulunabilir. Bu gibilere nihayet kanunî ihtaratta bulunulabilir. Bana atfen çıkan beyanatın da aslı yoktur. Ben ecza fiatleri hakkında beyanatta bulunmuş değilim.

Kilosu 300 kuruşa zavelin satıldığını bilmiyoruz.

İstanbul cuma günleri nasıl eğleniyor?

Böyle de eğlenenler var.

Biiiiz!... Biiiiiz!.... Fakat bu çelimsiz kız "siz,,in hanginize yetişecek

İhtiyar, genç yüzlerce insan sanki avuçlarını patlatmağa kastetmişlerdi. Durmadan alkışlıyorlard

Kulaklarımızda kayaya çarpan büyük dalgaların oğultusunu duyarak;renk, zıya müsiki ve şehvetin birbirine karışıp kasırga halinde ortada döndüğü bir kalabalığın arasına karıştık. Arkadaşım benim sersemlediğimi görerek:

— Dikkat! dedi, çarparsın..

— Yok canım..

— Öyle deme, köhne gemilerin kayaya çarpması daha tehlikeli olur..

Arkadaşın hakkı vardı. Burası açık denizler kadar korkunç bir saha idi.

Hayal ve masal âlemindeki yarısı balık yarısı insan deniz kızlarına andıran çıplak hayaletlerin dolaştığ bu açık denizde en tecrübeli bir adam bile bocalıya bilirdi.

Arakadaşa dedim ki;

—Biz, şöyle bir kenara çekilsek fena olmıyacak.. Malûm ya zev onun..

Kısrar tekmil etti:

—.. Mırsadı ibretten temaşa sındadır..

Varyete programı zengin olmalı idi.

Bu ande çıplaklar memleketinden gelmişe benziyen sarışın bir kız, sahnede kadın işvebazlığının neler yaratabileceğini, vücudunu bir bambo kamışı gibi eğip bükerek, ispata çalışıyordu.

Salondan dehhaş bir fırtına koptu:

— Biiiz! Biiiz!..

Ve şakır şakır şakır alkış sesleri.. Bir genç daha iyi alkışlamakiçin az kaldı masanın üstüne çıkacaktı. Mamafih, nazarı dikkati celp etmiş olmak gayretini güden yalnız o değildi.

Çıplak kafalı miyop bir adam da gözlüğünün dürbün gibi camları yetişmiyor gibi iki gözlüğü üst üste takınış, onu seyrediyordu.

İhtiyar, genç yüzlerce insan sanki avuçlarını patlatmağa kasdetmişlerdi. Durmadan alkışlıyorlardı.

— Biiiz, biiz!

Arkadaşa döndüm:

— Yahu, dedim, bunların hepsi "biz,, diye bağırıyor. Bu zavallı celimsiz kız, hangi birine yetişsin?..

Öylemasalar var ki üzerleri içkilerin envaı teşhir edilen birer küçük müskirat sergisine benziyor: Likör, konyak, vermut, şampanya, şarap.. viski, votka...

Garsonlar tek ayak üstünde, kimseyi rahatsız etmeden adeta seker gibi uçar gibi koşuyorlar. Ne devrilen bir tek masa, ne basılan bir tek ayak..

Uzaktan birer damla kan lekesi gibi görünen yarı boyalı dudakları, tırmalamağa hazır gibi duran parlak, sivri tırnaklarile aramızda dolaşan yirminci asır Havvaları, bu yüzbinlerce mum luk yalancı güneş altında ne kadar tabiî güzel görünüyorlar.

ve gönüllerimizde tutuşup alev haline gelen hasretleri dolaşmağa başlıyor.

Bu nazeninlerden bir tanesi de bizim masaya yaklaşmak üzre idi ki arkadaşımın:

— Dikkat.. çarparsın,. tavsiyesi hatırıma geldi.

Dedim ki:

— Nedersin? geliyor..

Lâkayt cevap verdi:

— Geleceği varsa göreceği de var..

— Nasıl savacaksın?

Cevap vermeğe vakit kalmadan öteki de nazik görünmeğe çalışan bir tavırla aramıza sokulmuştu.

Fransızça konuşyordu:

— Nasıl? Birer bardak şampanya?..

Arkadaşım, hörmetle yer göstererek:

— Ah, Matmazel, dedi, sizi gördükten sonra şampanya kimin hatırına gelir. Biz şampanya niyetine sizin duda..

Sözünü yarıda bırakarak küçük bir reveransla uzaklaştı. Arkasından dedim ki:

— Acemi bir şey olacak.. Biz den yağ çıkmıyacağını anlamalı idi.

Güldü:

— Kim bilir dedi, belki senin göbeğine aldandı.

Biraz sonra onu benim birkaç mislimde çeki taşı gibi ağır sıklet bir adamla dans ederken görünce arkadaşıma hak verdim:

— Kızcağız, sahi de yağlıya meraklı.. Bir başkası da baston yutmuş gibi sipsivri, up uzun bir delikanlıyı yakalamış, çevirip duruyordu. Artık umumî h curcuna başlamıştı. Herkes ra gele bir kadını koluna takıp n ydana çıkıyordu.

Cazbant, köşesinde, dünyan en velveleli bir havasını çalıy du. Bir ara, ortada çarpılan o muzlar, erkek temasları altın kıvranan beller ve birbirine ka şan yüzlerce ayaktan başka b şey görünmez oldu.

Bu esnada masalarda şampa yalar patlıyor, hususî localar perdeleri arkasında heyecanli hnelere cereyan ediyordu.

Sarhoş bir kadın, yanakla tepinmeden al al olmuş, masa nı bir türlü bulamıyor, başı dö meğe başlıyan bir başkası da, rt bir kamçı gibi sinirleri uyan ran caz seslerine oturduğu i kemlede ayak uydurmağa ça şıyordu.

* * *

Akşamcılardan birine sorm lar:

—Yahu demişler, bu rakıda ne zevk bulursunuz? Kekrem bir içki.. midenizi yakıp kavı rur. Ya o sonunda sızmalar, âl me maskara olmalar nedir?

Tiryaki gülmüş:

— Ha, demiş, işte o başlang la bitim arasında bir zaman vardır ki dünyanın bütün zevkler ona feda olsun...

Şimdi ben de size:

— Şu bar eğlencesinden n anlıyorsunuz? sıhhatiniz gidi yor, paranız gidoyr.. diye çıkı şacağım amma tiryakinin dedi ğini tekrar edecek olursanız ko karım ki size kestirme bir ceva bulup veremiyeceğim. M. S

mahkemelerde

Büyük babasını öldüren

Çatalcaya tâbi Nakkaş köyünde büyük babası Sadık onbaşıyı öldüren Hüseynin ahiren davası rüyet olundu. Eyip oğlu Hüseyin evvelce kendisine nişanladığı Ayşe isimli ve çok güzel olan kızı bilâhare dayısının oğluna nişanlamasından muğber olarak büyükbabasını vurmuştu. Nüfus tezkeresinde doğum tarihi 323 olarak yazılı idi. Maznun vekili bu kaydın yanlışlığını iddia ve bunu şahitlerle ispat edeceğini söylemişti. Mahkeme bu şahitleri dinledi. Bunlar maznun Hüseyinin 27 tevellütlü olduğunu söylediler. Maktul veresesi vekili Cemil B. şahitten sordurdu:

— Evvelce Hüseyinin annesi tarafından babası aleyhine bu çocuk için nafaka davası açılmış mıdır, haberleri var mı?

Şahitler cevap verdiler:

— Evet böyle bir dava vardır.

— Reis B. bu nafaka davası 323 de açılmış ve ilâmı alınmıştır. Artik nasıl olur da 327 doğumludur denebilir?

Bunun üzerine maznun vekili dedi ki:

bu hak müştekilere ait değildir...

Bu mukabele üzerine iki avukat arasında şiddetli bir münakasa oldu ve reis Nusret B müdahale meçburiyetinde kaldı. Mahkeme yaş meselesine kuvvetle tesiri olan bu ilâmın evvelemirde mahallinden celbine karar vererek davayı talik etti.

Bugünkü muhakemeler

Bugün ağırceza mahkemesinde 3 mühim dava rüyet olunacaktır:

1 — Koskoda iki kişiyi kaletmekten maznun Mahmud davası... Mahmut geçen mahkemede deli olmadığı halde deli taklidi yapmış ve fakat Tıbbı adlî raporu müvacehesinde şaşalamış kalmıştı.

2 — Iskân dairesinde Senerciyandan metrûk Aznavı apartımanına ait kaytlarde vukua gelen tahrifat davası...

3 — Yeşil köyde Mme Hayrik Keresteciyanın evine girerek hırsızlık eden meşhur çetenin muhakemesi. Bugünkü celsede sete efradından Mustafa, Meh

Memlekette

Azılı haydutlar

zmirhapisanesindekiler başka yerlere yollanacaktır

İzmir gazetelerinde okuduğu uza göre İzmir hapisanesinde ukubulan son firar hadisesi mü asebetile tetkikat yapmak ve apisaneyi teftiş etmek üzre, apisaneler umum müdüri Ne im ve müfettiş Osman Talât eyler İzmire gelmişlerdir.

Nedim ve Talât Beyler tama iki saat süren teftiş ve tetkik n sonra hapisaneden ayrılmış rdır. Hapisaneler umum müdü (Nedim bey, hapisaneden kaaçn bilâhara teslim olmuş olan şa muhacir İbrahimle görüşmek temiş isede muhacir İbrahim ykudan uyandırılınca odasm- an hiç bir tarafa gitmiyeceğini e ifadesini almak istiyorlarsa abahleyin almalarını söylemiş r. Nedim Bey bu vaziyet karşı nda İbrahimle görüşme kiçin rar etmemiştir.

Nedim bey hapisane defterle ini tetşik etmiştir. Mülkiye müfettişi Osman Talât Bey etkkatile meşgul olmuştur.

Nedim ve Osman Talât bey er müddei umumî Saffiyettin ey ile bir müddet görüş- müşlerdir.

dim Bey, İzmir hapisanesi on vaziyetini yakından gör ve ıslahı için lâzımgelen rleri almak için gelmiştir. apisanede bulunan ve arası rbedelere sebebiyet veren, ra teşebbüs eden ağır cezalı z mahkûm Ankara, Konya, rsa hapisanesine gönderile- tir. Bunlarm listesi hazırlan ktadır. Adliye vekâletine gön rilecek ve sevkiyatm heman pılması için müsaade alınacak r.

Ankara hapisanelerine sevke lecek mahkûmlarm birincisi enizlili şaki muhacir İbrahim r. Ankaraoa Cebecideki hapis ne asri bir şekilde olduğundan uhacir İbrahimin buradan kaç asına imkân görülmemektedir Muhacir İbrahim; teslim olup a İzmir hapisanesine getirildik en sonra bazı mühim söyleye- ekleri olduğunu ve kendisini müddeiumumî Hasan Saffiyet- tin Beye götürmelerini söyle- mişti.

Jandarmaların muhafazasın da Müddeiumumiliğe götürülen muhacir İbrahim müstantik Ali Rıza ve Bekir Beylerin yanında Müddeiumumî Hasan beyden Denizli hapisanesine sevkini is temiştir.

Söyliyeceği mühim sözlerin ne olduğu kendisinden sorulunca:

— Evvelâ benim sevk kâğıdı mı yazdıktan sonra anlatacağım ve hapisanedekiler de tabanca varsa, nasıl ve kimler tarafın- dan sokuluyorsa bildireceğim...

Muhacir İbrahim sözlerine de vam ederek, demirleri kestikle ri âleti hapisanede bulduğunu söylemiş, fakat tabancayı nasılel de ettiğini anlatmamıştır.

Firar hadisesi münasebetile ell işten çektirilen hapisane mü dürü Cemil Bey ve gardiyan Ali efendi hakkındayapılmakta olan tahkikat neticelenmiştir. Üçün cü müstantik Bekir Bey muha- cir İbrahimi isticvap etmiştir. Kuşadasında jandarma karako- luna teslim olan firarî Selçuklu İbrahim de Aydın tirenile İzmire getirilmiş ve müstantik ta rafından ifadesi alınmıştır. Muhacir İbrahim; hapisane duvarından atladıktan sonra bir şoförü ölümle tehdit ederek otomobilene bindiğini, iki polis ra st gelerek polslere de tabancasını teşhir edip kaçtığını ve bu suretle firara muvaffak olduğu nu söylemiştir. Bu cihet tahkik edilmektedir.

Şaki İbrahim Denizli hapisanesne naklini istemekte isede bu talebi kabul edilmemiştir.

Halıcılığımız için bir eser hazırlanıyor

Cihanşumul bir şöhreti haiz olan halıcılığımızın vaziyetini ecnebi memleketlerde reklâm et mek ve tanıtmak emeliyle İzmir vilâyeti tarafından mühim bir eser hazırlanmaktadır.

İzmir ticaret odası bu kıymet li eserle yakinen alâkadar olmak tadır. Ticaret odası; İzmir iktısadî mıntakası hakkında esaslı malûmat hazırlamaktadır. İzmir iktısadı mıntakası haricinde kalan Sivas, Niğde, Kayseri, ve diğer vilâyetlerimizdeki millî sanayi birliklerinden mada "Ci cim berdi,, namındaki meşhur çinilerimizin mevadî iptidaiyesi renkleri, desenleri hakkında bu işlerle alâkadar olanlardan mufassal malûmat talep edilmiştir. Bu kıymetli eser Almanca, Türkçe, İngilizçe olarak terceme edilecek ve asgarî 4 ingiliz lirasına satılacaktır.

RADYO PROGRAMI

18/1/930 programları
(İstanbul ayarile)

Ankara 1575 m.
18.— 18.30 Konferans veya ders
18.30 19.15 Salon orkestrası.
19,15 20.30 Solo veya taganni
20.30 20.45 İstirahat
20.45 21.30 Ajans haberleri ve raporu.

İstanbul 1200 m. 5 Kv.
17.30 18.30 Saz heyeti, Borsa Haberleri.
18.30 20.30 Jazz-band, Orkestra
20.30 22.30 Saz heyeti, Anadolu Ajansı haberleri.

Belgrad 429 m.
19.— Radyo orkestrası.
21.— Radyo Quartette
22.40 Zitre konseri.
23.40 Dans havaları (Otomobil klupten)

Budapeşte 550 m. 20 Kv.
19.— Gramofon
20.30 Muhtelif Konser.
21.50 Piyade alayi orkestrası
23.— Tzigan orkestrası.

Katoviç 408 m. 10 Kv.
21.30 Konser
24.— Dans havaları.

Roma 441 m. 50 Kv.
18.30 Konser.
21.20 Radyo gazetesi
22.02 Orkestra ve taganni

Viyana 416 m. 15 Kv.
16 — Jazz-band
18.45 Musique de chambre
21.45 Operet: "Die Liebeskutche", Ludo Philips'in eseri.
Operet nihayetinde telsizle resim neşriyatı.

22 kânunusani Çarşambadan itibaren 27 kânunusani pazartesiye kadar FRANSIZ TİYATROSUNDA
Paristeki Mu'en Rujun Zinci trupu
Siyah Kuşlar
(THE BLACK BIRDS)
tarafından temsiller veritecektir
ilk temsil olarak
Louisiana
nam 2 kısımlık, 9 tabloluk ve 40 sahnelik revüyü temsil edilecektir
uvareler: Çarşamba 22, perşembe 23. cuma 24, cumarsi 25, pazar 26, ve pazartesi 27 kânunusani saat 21,30da
tineler: perşembe 23 18de. cuma 24 saat 15,30, cuartesi 25 18de, pazar 26 17de ve pazartesi 27 kânunusani saat 17de

fyon Karahisar vilâyeti S. İ. M. idürlüğünden:

ağıda yazılı ameliyat masası ve alâtı cerrahiye satın alır. İhale günü 25 Kâ. Sani 930 saat 15 te olup talip olan- ale gününde encümeni vilâyete müracaatları ilân olunur.

Eskülâp fabrikasının (K 880) numaralı ve (Han kolank) istemindeki ameliyat masası Adet 1
– Koher ve Pe... Adet 12

KIŞ TEHLİKELERİ!

Motörünüz soğuğun şiddetine karşı muhafaza edilmişmidir?

Berliet
Buick
Chandler
Chevrolet
Chrysler
Dodge
Erskine
Essex
Ford
Hupmobile

Motörün mahiyetinde vaki cezri tebeddülât hasebile asrî motörün yağlanması hususunda daha vasi bir mikyasta selâmet matluptur. Diğer taraftan kışın şiddeti bu ihtiyacı daha zarurî kılmaktadır. Çünkü motörler dun derecei harette harekete geçmeli, yağ ise bütün deiki temas eden satıhlara yetişebilmek için derhal cereyana başlamalıdır.

Cargoyle Mobiloil Arctic

Bazı asrî otomobillerin kışın yağlanması için ihzar edilmiş hususî bir yağ olup don günlerinde motörünüzün soğuğa karşı muhafazasını temin için muktezî fevkalâde yağlamak hassalarını haizdir.

Bilûmum yağ satıcıları ile garajlarda teşhir edilmiş olan MOBİLOİL YAĞLAMA CETVELİ kışın **Mobiloil Arctic** ile yağlanması icap eden otomobillerin isimlerini göstermektedir. Hemen gidip onu tetkik ediniz.

GARGOYLE
Mobiloil
Arctic

Lincoln
Mercedes-Benz
Nash
Oakland
Oldsmobile
Overland
Pontiac
Steyr
Studebaker
Willys Knight

VAKUUM OİL KUMPANYASI
İSTANBUL

Levazım ve kırtasiye mübayaası

Tütün inhisarı umum müdürlüğünden:

13/1/930 tarihinde kapalı zarfla münakasaya konulan 69 kalem levazımı kırtasiye için verilen fiatlar haddî lâyikta görülmediğinden 22/1/930 Çarşanba günü pazarlıkla mübayaa edilecektir. Taliplerin yevmi mezkûrda saat 10.30 da Galatada mübayaat komisyonunda bulunmaları.

Pazarlıkla camekân ve dolap imali

Âli Ticaret mektebi mubayaat komisyonundan

Mektep için lüzumu olan camekân ve dolaplar pazarlık suretile imal ettirileceğinden talip olanlar 18 Kâ. Sani 930 Cumartesi günü saat iki de komisyona müracaatları.

Kaydıkabul: ilânı

(1) Numarali: İsta bul nafia fen mektebi müdürlüğünden:

Kayit muamelesi 15 Kânunusani 930 da başlayarak 10 Şubat 930 tarihine kadar devam eder: Lise mezunları imtehansız leyli birinci devreye ve orta mektep mezunlarıRiyaziyeden yoklamak şartile imtehansız nehari ihzari devreye alınır:

Son mektep vesikası, hüviyet cüzdanı, hüsnühal kâğıdı, mukavvasız 4 fotoğraf: bir istidaya repten mektebe müracaat olunur. Yaş 17 — 25 dir: Mektep Taksimde gümüş suyundadır.

Nafia vekâletinden

1 - 4 Kânunusani 1930 tarihinde ihâle edilecek olan Susığırlık etüdünün münakaşa müddeti 4 Şubat 1930 tarihine müsadif Salı günü saat 14 de karar,

2-8 Kânunusani 1930 tarihinde ihale edilecek olan Menderes- Gediz etüdünün münakaşa müddeti 8 Şubat 1930 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 14 te kadar,

3-11 Kânunusani 1930 tarihinde ihale edilecek olan Berdan etüdünün münakaşa müddeti 11 Şubat 1930 tarihine tesadüf eden Salı günü saat 14 te kadar temdit edilmişlerdir.

4 - İşbu etütlerin ihalei katiyeleri zikredilen günlerde icra edileceğinden taliplerin evvelce ilân edilen şerait mücibince tekliflerini mezkûr saatlere kadar Ankarada NafiaVekâleti Müs teşarlığına makbuz mukabilinde tevdi etmeleri ilân olunur.

Istanbul Posta ve Telgraf ve T. Baş Müdüriyetinden;

Ahmet Bey

pul yeri

..... Mahalle ..... Sokak
..... Numarda
Beşiktaş

Posta ile gönderilecek mektup, kart ve sairenin yukardaki nümune veçhile Pulların zarfın üst köşesine yapıştırılması ve gideceği yer isminin behemehal aşağı tarafa ve okunaklı yazılması sür'ati temin eder ve yanlışlığa mahal bırakmaz Ef.

Kadın tualetlerinin lâzımı gayrı müfarıkı cildin teravetinin hamisidir. Fantazi nevilerini en yüksek muhitin tercihen istımal eylemesi nefasetinin en büyük delilidir.

Izmir maarif müdürlüğünden:

Torbalının Tepeköy mektebi inşaatı 10/1/930 tarihinden itibaren 29/1/930 tarihine kadar olmak üzre 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakaşaya konulmuştur. Taliplerin münakaşa şeraitini anlamak üzre hergün İstanbul Marif müdürlüğükaşa şeraitini anlamak üzre hergün İstanbul Marif müdürlüğükaşa şeraitini anlamak üzre hergün İstanbul Marif müdürlüğü-

Daktilo seferberliği

Esaslı metot dahilinde ve çok müsait şeraitle kısa bir zamanda yazı, hesap ve teksir makinelerini öğrenmek arzu edenlerle makine ile ucuz ve hatasız olarak her hangi bir lisandan yazı yazdırmak isteyenlerin Sirkecide Şahin paşa oteli karşısında Dervişler sokağında (15) numarada kâin (HALK DAKTİLO DERSANESİ) ne müracaatları.

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU
8. İNCİ TERTİP 1. İNCİ KEŞİDE:
11 Şubat 1930
Keşideler; Vilâyet, Şehremaneti, Defterdarlık, İş, Ziraat ve Osmanlı bankaları murakıpları ve halk huzurunda yapılır.
BÜYÜK İKRAMİYE: 30,000 LİRADIR
Her keşidede çıkan numaralar tekrar dolaba konmaz.

Zonguldak yüksek maden mühendisi mektebi

için muktezi 475 m2 muşamba münakasası 5/1/930 tarihinden itibaren 20 gün müddetle münakasaya konulmuştur. Taliplerin şeraiti münakasayı anlamak ve pey sürmek üzre İstanbul mıntakası Maden mühendisliğine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Cibali Tütün fabrikası müdüriyetinden:

Fabrikamızda hergün nümuneleri görülebilecek hurda ve müştamel olarak tahminen kilo 2500 kaneveçe, 500 sicim, 9300 tönbeki balyaları derisi, bezi, tiftiği, 600 galvanizli saç, 400 çinko, 800 demir bıçak bileyisi, boş yağ tenekeleri, 30 adet bileyi taşı.

Şehri halin 25 inci günü âlenen müzayedede satılacağından taliplerin yüz lira pey akçalariyle yevmi mezkûrda saat on raddelerinde fabrikada bulunmaları.

Malzemei beytiyesi hem işinizi teshil hem de evinizi tezyin eder.
AEG

Seyri sefain

Merkez Acentası; Galata köprü başında, Beyoğlu 2362 Şubeentesi: Mahmudiye Hanı altında İstanbul 740

Mudanya postası

Cuma, Pazar, Salı, Çarşamba günleri idare rıhtımından 9 da kalkar.

TRABZON BİRİNCİ POSTASI

(Cumhuriyet) vapuru 20kânunusani Pazartesi 12 de Galata rıhtımından hareketle İnebolu, Samsun, Gireson, Trabzon, Rize Hopaya gidecek ve Pazar İskelesiyle Rize, Sürmene Trabzon, Tirebolu, Gireson, Ordu, Ünye, Samsun, İnebolu, Zonguldağa uğrayarak gelecek tir. Hareket günü yük kabul olunmaz.

ANTALYA POSTASI

(Anafarta) vapuru 19 K. sanı pazar 10da Galata rıhtımından hareketle İzmir Küllük Bodrum Rados Fethiye Finike Antalyaya gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Dalyan, Marmaris, Sakız Çanakkale, Gelibolu'ya uğrayarak gelecektir.

İzmir - Mersin sür'at postası

(MAHMUT ŞEVKET PAŞA) vapuru 21 kânunusani salı 12 de Galata rıhtımından hareketle çarşamba sabahı İzmire gidecek ve akşamı İzmirden hareketle Antalya, Alaiye, Mersine gidecek ve dönüşte Taşucu, Anamor, Alaiye, Antalya, Kuşadası, İzmire uğrayarak gelecektia.

NAİM VAPURLARI
İzmir Postası
Seri, lüks ve muntazam
ADNAN vapuru Kânunusani
20 inci PAZARTESI
günü 16 da Galata rıhtımından hareketle (İzmire) ve Çarşamba günü İzmirden İstanbula hareket eder.
Galata gümrük karşısında Sirkecide Fransez hanında 12numarada Umumî acantalığına müracaat. Telefon, Beyoğlu: 1041

ALEMDAR ZADELER VAPURLARI
Seri, lüks karadeniz postası
Millet vapuru 19 Kânunusani
Pazar günü, akşamı saat 18 de
Sirkeci rıhtımından hareketle [Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon ve Rize] ye azimet ve aynı iskelelere "Görele, Vakfıkebir ve Ünye,, ye uğrayarak avdet edecektir.
Muracaat mahali: İstanbul Meymenet hanı altındaki yazıhane. Telefon İstanbul 1154

SADIKZADE BIRADERLER VAPURLARI
KARA DENIZ MUNTAZAM VE LÜKS POSTASI
İnönü
vapuru 19 kânunusani **Pazar**
günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak İnebolu, Samsun, Ordu, Unye, Giresun, Trabzon ve Rize iskelelerine azimet ve avdet edecektir.
Tafsilât için Sirkecide Mesadet hanı altında acentalığına müracaat. Telefon: İstanbul 213

Şimdiye kadar neşrolunmamış bir eser
Gençlerin haritası
muallimlere talebelere ve her eve lâzımdır.
Fiatı 30 kuruş
Tevzi merkezi: Ankara caddesi Cemal Azmi Matbaası

Doktor A. kutie
Elektrik makineleriyle beleğukluğu, idrarlığı, prostat, ademiktidar, bel gevşeklığı cilt ve firengiyi ağrısız tedavi ed

BİN SÖZ
BİR RESİM

GÜNÜN SİNEMASI

Milliyet

CUMARTESİ
18 K.SANİ 930

Millet mekteplerinde okuyanlar için ders

Naime Halit — Muallim Ahmet Halit

Sağlık bilgisi

Deri-Tırnaklar-Saçlar Ter ve idrar

Vücudünüzün her tarafı deri ile kaplanmıştır. Fakat vücudün deri ile kaplanması derinin iç kısmının hariçle münasebetini kesmiş değildir. Dikkat ederseniz veya bir mikroskopla deriye bakarsanız küçük delikçiklerin bulunduğunu görürsünüz. Sıcak havalarda vücudümüz terler. Demek ki ter derideki deliklerden dışarı çıkıyor. Burnunuzun yanlarına veya saç diplerine dikkat ederseniz oraların yağlı bir halde olduğunu görürsünüz. İşte deri yalnız terlerin değil yağların da dışarı çıkmasına hizmet eder.

Avucunuzun derisine bir iğne geçirirsek yahut tırnaklarımızın tuvaletini yaparken fazla derileri kesseniz acı duymazsınız. Bazen sıkı ayakkabı giyenlerde deri sıkışması neticesinde nasır hâsıl olur.

Burası makasla kesilse acı duyulmaz. Hattâ kan da akmaz. Demek ki derinin dış tabakası duygudan mahrumdur. Ayni zamanda burada kan damarları da yoktur. Bu tabakanın vazifesi iç tabakayı korumaktır.

Saçlar, tırnaklar, hayvanların boynuzları, ve kılları derinin hâsılâtındandır. Bunlar da kesildiği zaman hiç bir acı duyulmaz.

Derinin bir de iç kısmı vardır ki burada damarlar, sinirler, et iplikleri, kıl kökleri, ter ve yağ bezleri vardır. Deri biraz derince kesilse kan akmağa başlar. Saçın bir telini çeksek acı duyarız, vücudümüz üşüse tüylerimiz ürperir. Çünkü derinin iç tabakasındaki et iplikleri büzülüp, kıl diplerini çeker ve derinin iç tabakası buruşur.

Vücut temiz tutulacak olursa derideki delikcikler açık olur ve vücudün hava ile münasebeti kesilmez. Halbuki temiz tutulmıyan vücutte tozlar ve vücutten çıkan yağlarla deri kirlenir, delikler kapanır, bilhassa ter çıkamaz. Halbuki ter zehirdir. Bu yüzden vücudün sıhhati bozulur. Bunun için cildimizi temiz tutmağa son derece dikkat etmemiz lâzımdır.

Derinintemizliğine ehemmiyet verdiğimiz kadar saçların ve tırnakların temizliğine de çok ehemmiyet verilmelidir. Saçlar havalandırılmalı, güneşletilmeli, temiz tutulmasına dikkat edilmelidir.

Saçları her berbere kestirmemelidir. Saç kestirilirken aletlerin temizliğine ve mikrop öldürücü maddelerle yıkanmış olmasına çok dikkat etmelidir. Tırnakları derin keserek aralarında kirlerin toplanmasına meydan vermemelidir. Çünkü bu kirlerin içinde bir çok mikroplar bulunur.

Bazı kazalar neticesinde vücudün bir yerinde kesik ve yara görülecek olursa ilk düşünülecek şey temizlik olmalıdır. Kesik yer büyük olup fazla kan geliyorsa o kısmı üst taraftan bağlayıp damarlara fazla kan gelmesine mani olmadıdır. Sonra da hekime müracaat lâzımdır. Doktor kanı kesici devalarla kanı durdurur. Küçük kesik ve yaralara karşı ilk yapılacak tedbir o yere hemen tentürdiyot sürmektir. Bu suretle mikropların zarar vermesinin önü alınmış olur. Her evde bir küçük dolap bulunmalıdır. Burası evin eczanesi olacaktır. Burada bulunacak ilâçların en mühimleri ve en lüzumluları şunlardır:

Tentürdiyot, ispirto, gazlı bez, (müvellidül humuzalı su) o oksijene, takim edilmiş pamuk, eter, amonyak, aspirin, kinin, gliserin, hintyağı, termometre - derece el şırıngası, vazelin, asitborik, karbonat, vantus gibi bir takım maddeler ve aletlerdir.

Evlerde bilhassa derece bulunmasına çok ehemmiyet vermelidir. Çünkü vücudün 36—37 derece olan tabiî hararetı yükselirse bir hastalık var demektir. Bu taktirde derhal lâzımgelen tedbirlere tevessül etmelidir.

İdrar.— Teri bütün cildimizle çıkardiğimiz gibi vücude çok muzur olan idrarı da böbreklerimizle çıkarırız.

Böbrekler, karın boşluğu içinde fasulye şeklinde sağlı sollu iki uzuvdur. Sağdaki, karaciğerin altında, soldaki dalağın altındadır. Böbreklerin ortaları çukurdur. Bu çukurluk belkemiğine doğrudur. Buradan böbreğe birer kan damarı girer. Kanı böbrek süzer, süzülen kan başka bir damarla böbreğin bu çukurundan dışarı çıkar. Süzülen idrar ise böbreğin her tarafından incecik borucuklarla böbreğin çukurluğuna gelir, oradan idrar borusu denilen bir boru ile idrar kesesine dökülür. Böbrekler iki tane olduğundan idrar borusu da iki tanedir. Bunlar ayrı ayrı aşağıya inerek idrar kesesine girerler. Bu kese de altındaki idrar yolu vasıtasile dışarı açılır.

Bazı hastalıklarda idrar çıkarılamaz. O zaman sonda denilen aletlerle idrar dışarı çıkarılır. İdrarın vücutte kalması çok tehlikelidir. Çünkü idrar zehirdir. Vücutte kalacak olursa vücudü zehirliyerek ölümü mucip olur.

İstanbul vilâyeti defterdarlığıudan:

KİRALIK AHIRLAR TARLA VE ÇAYIR, Kadıköy kurbalı Dere Çiftliği müştemilâtından tahminen 100 dönüm tarla ve çayır ile 200 Hayvan alır 5 parça ahır 3 sene müddetle kiraya verilecektir. Senelik kirası 600 liradır. Kiralamak muamelesi aleni müzayede ile 6 Şubat 930 Perşembe günü saat 14 te Defterdarlıkta yapılacaktır. (H-1134)

Millî tasarruf ve iktısat cemiyeti tarafından tertip edilen ikinci içtima dün Darülfünun konferans salonunda yapıldı. Resmimiz üst kısımda içtimaa iştirak ederek konferans dinliyenleri, alt kısımda da Millî sanayi erbabı ve yerli malları göstermektedir.

Dün Taksim stadyumunda karşılaşan Fenerbahçe-Beşiktaş arasındaki maçtan bir intiba

Riyaseticümhur orkestrasının Ankara stadyumunda verdiği konserlerden bir intiba

MUHTEREM DOKTORLARA

Avrupa müstahzaratına muadil HASAN KUVVET ŞURUBUNUN tertip ve istihzarındaki muvaffakıyet ve mükemmeliyetine binaen iyot ile gliser fosfatlara ihtiyacı olan hastalarınıza bu kıymettar şurubu tavsiyenizle vatanî vazifenizi ifa ve hastalarınıza şifa temin edersiniz efendim.

İlân

Maadin Türk Anonim Şirketinin mutesarrif olduğu Zonguldağın İnazı mevkiinde kâin 113/362 numara maden ocaklarının imalı, akt ve taati edilen mukaveleler mucibince 15 ylûl 341 tarihinden itibaren on sene müddetle Zonguldakta mukim madenci Nazif Bey tarafından işledildiği ve işledileceği müddet zarfında mukavelâtı münakide ahkâmına muhalif olarak bilcumle eşhas ile mu-maileyhin yaptığı ve yapacağı her hangi bir mukavele ve akıt ve taahhudun kâfei mesuliyeti ve bunlardan mütevellit her türlü netaici hukukiye ve maliye münhasiren Nazif Beyin ait ve raci olduğu ve Nazif Beyin şirketle akt ve taati eylediği mukavelâtta mugair vakı olan ve olacak olan her hangi bir taahhudunden dolayı mezkûr ocaklar ile şirketin alâkadar bulunmadığı ve binnetice mü-dürü mesüllük sifatile ocakları ve şirketi borçlandiramayacağı ve hiç bir suretle taahhut altına sokamayacağı tarafeyn arasında mün'akit mukavelâtın mevadı mahsusası ahkâmından bulunmuş olmakla keyfiyet alâkadaranca malûm olmak üzre ilân olunur.

MAADİN
Türk Anonim Şirketi

Emvali metruke müdürlüğünden

Satılık nısıf hane hissesi

Kadıköyünde Caferağa mahallesinde Moda caddesinde kâin maa bodrum yedi oda, matbah ve hâlâ ve sarnıcı müştemil ati 120 cedit 190 numaralı nim kâğir hanenin Hazineye ait nısıf hissesinin bedeli sekiz taksitte ödenmek üzre, 4250 lira bedel muhammen ile 1/2/930 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 14 te müzayedei âleniyesi mukarrerdir. Taliplerin % 7,50 hesabile teminat makbuzlarile Millî Emlâk müdüriyeti satış komisyonuna müracaat eylemeleri.

Ticaret işleri umum müdürlüğünden:

30 İkinci Teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre Türkiyede iş yapmak üzre tesçil edilmiş olan ecnebî şirketlerinden (Vestle en Anglo-Süis Kondeset Milk Kompani) şirketinin Türkiye umumî vekili haiz olduğu selâhiyete binaen bu kere müracaatla kendisinin gaybubeti esnasında yerine şirket namına yapacağı işlerden doğacak davalarda bütün mahkemelerde müddei, müddealeyh ve üçüncü şahıs sıfatlariyle hazır bulunmak üzre İsviçre Tabasından Mösyö Valter Peter'i vekil tayin eylediğini bildirmiş ve lâzımgelen kâğıtları vermiştir. Keyfiyet tetkik edilerek muvafık görülmüş olmakla ilân olunur.

Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresinden:

Kayseri Poz bölüğünün altı aylık et ve ekmeği kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

Münakasa 3/ Şubat/ 930 Pazartesi günü saat 15,30 da Ankarada Devlet Demiryolları İdaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 15 e kadar Umumî Müdürlük kalemine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini iki lira mukabilinde Ankarada, Malzeme dairesinden, İstanbulda Haydarpaşa mağazasından ve Kayseride Kayseri inşaat müfettişliğinden tedarik edebilirler.

EVRAKI MATBUA MÜNAKASASI

Maliye Vekâletinden:

31-5-930 tarihine kadar tabi ettirilecek evrakı matbua kapalı zarf ile münakasaya konulmuştur. Münakasa 3-2-930 tarihine müsadif Pazartesi günü saat onbeşte Levazim idaresinde müteşekkil mübayaat komisyonunda yapılacaktır. Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat ondörde kadar levazım müdüriyetine vermeleri lâzımdır.

Münakasa şartnamesi Levazım müdüriyetinden ve İstanbulda Dolmabahçede evrakı matbua anbarı müdüriyyizliğinden her gün alınabilir.

BAKÜS RAKISI

Müdürü Mes'ul Burhaneddin